

**A Baktai-erdő (HUHN20063)
kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület
fenntartási terve**

Debrecen
2016.

Készítette
Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság

Együttműködő partner

Vezető szakmai koordinátor
Olajos Péter

Szakmai koordinátor

Vezető természettudományi szakértő
Dr. Szigetvári Csaba

Vezető agrárgazdálkodási szakértő

Közreműködő szakértők

Barcánfalvi Péter
Dobrosi Dénes
Dr. Horváth Roland
Lukács Attila
Dr. Magura Tibor
Somlai Tibor
Dr. Szigetvári Csaba
Tóth Pál

© Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság 2016.

Ez a dokumentáció a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény értelmében szerzői jogvédelem alatt áll. A dokumentáció nyilvános, a megfelelő hivatkozások mellett szabadon felhasználható és terjeszthető!

Tartalomjegyzék

I. Natura 2000 fenntartási terv	5
1.A terület azonosító adatai.....	6
1.1.Név.....	6
1.2.Azonosító kód.....	6
1.3.Kiterjedés.....	6
1.4.A kijelölés alapjául szolgáló fajok és/vagy élőhelyek.....	6
1.5.Érintett települések.....	6
1.6.Egyéb védettségi kategóriák.....	6
1.7.Tervezési és egyéb előírások.....	7
2.Veszélyeztető tényezők.....	8
3.Kezelési feladatok meghatározása.....	11
3.1.Természetvédelmi célkitűzés, a terület rendeltetése.....	11
3.2.Kezelési javaslatok.....	12
3.2.1.Élőhelyek kezelése.....	12
3.2.2.Élőhelyrekonstrukció és élőhelyfejlesztés.....	27
3.2.3.Fajvédelmi intézkedések.....	28
3.2.4.Kutatás, monitorozás.....	28
3.2.5.Mellékletek.....	30
3.3.A kezelési javaslatok megvalósításának lehetséges eszközei a jogi háttér és a tulajdonviszonyok függvényében.....	31
3.3.1.Agrártámogatások.....	31
3.3.2.Pályázatok.....	34
3.3.3.Egyéb.....	34
3.4.A terv egyeztetési folyamatának dokumentációja.....	34
3.4.1.Felhasznált kommunikációs eszközök.....	34
3.4.2.A kommunikáció címzettjei.....	35
3.4.3.Egyeztetés hatósági és területi kezelő szervekkel.....	38

I. Natura 2000 fenntartási terv

- **A terület azonosító adatai**

- **Név**

Tervezési terület neve:	Baktai-erdő kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület (kjTT)
--------------------------------	---

- **Azonosító kód**

Tervezési terület azonosítója:	HUHN20063
---------------------------------------	-----------

- **Kiterjedés**

Tervezési terület kiterjedése:	970,45 ha
---------------------------------------	-----------

- **A kijelölés alapjául szolgáló fajok és/vagy élőhelyek**

1.4.1. Jelölő élőhelyek

- 91I0* - Euro-szibériai erdőssztyepptölgyesek tölgyfajokkal (*Quercus spp.*)
- 91G0* - Pannon gyertyános-tölgyesek *Quercus petraea*val és *Carpinus betulusszal*
- 91F0 - Keményfás ligeterdők nagy folyók mentén *Quercus robur*, *Ulmus laevis* és *Ulmus minor*, *Fraxinus excelsior* vagy *Fraxinus angustifolia* fajokkal (*Ulmenion minoris*)

*: kiemelt jelentőségű jelölő élőhely

1.4.2. Jelölő fajok

- Nagy hőscincér (*Cerambyx cerdo*)
- Nagy szarvasbogár (*Lucanus cervus*)
- Skarlátbogár (*Cucujus cinnaberinus*)
- Csonkafülű denevér (*Myotis emarginatus*)

A Natura 2000 adatlapon (SDF) nem szereplő, de a fenntartási tervet megalapozó felmérések alapján jelölő értéknek javasolt közösségi jelentőségű faj

- Nyugati pisedenevér (*Barbastella barbastellus*)

1.1. Érintett települések

Szabolcs-Szatmár-Bereg megye: Baktalórántháza, Ófehértó, Besenyőd

A tervezési terület által érintett helyrajzi számok listáját az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészletekről szóló 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet (a továbbiakban: KvVM rendelet) tartalmazza. A Natura 2000 területek által érintett helyrajzi számokat és így a Natura 2000 jogi státuszt is a KvVM rendelet rögzíti, térképi megjelenítéssel is. A jogi jelleg a megosztással keletkező utód helyrajzi számokra is kiterjed.

1.6. Egyéb védettségi kategóriák

A terület egy része (308,17 ha) a Baktalórántházai-erdő Természetvédelmi Területtel (kiterjedés:

310,9 ha) átfedésben van. (35/2007. (X.18.) KvVM rendelet a Baktalórántházai-erdő természetvédelmi terület védettségének fenntartásáról).

A tervezési területből 36,6 ha a Baktai Erdőrezervátum része (a 15/2000. (VI. 26.) KöM rendelet a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság illetékességi területén lévő egyes védett természeti területek erdőrezervátummá nyilvánításáról alapján), melyből 28,4 ha az erdőrezervátum magterületének, 8,2 ha pedig az erdőrezervátum védőzónájának a része.

A tervezési terület nem érint madárvédelmi területet.

A tervezési terület az Országos Ökológiai Hálózat magterület övezetének (88%), illetve ökológiai folyosó övezetének (12%) része.

1.7. Tervezési és egyéb előírások

1.7.1. Természetvédelmi kezelési terv

A tervezési területre természetvédelmi kezelési terv nem vonatkozik.

1.7.2. Településrendezési eszközök

Szabolcs-Szatmár-Bereg Megye Közgyűlésének 19/2011 (XII.1.) önkormányzati rendelete Szabolcs-Szatmár-Bereg Megye Területrendezési terve elfogadásáról.

Ófehértó község szabályozási terve és helyi építési szabályzat - 10/2006. (V.13.) önkormányzati rendelet.

Baktalórántháza város településrendezési terve – 1/2008. (I.25.) képviselő testületi rendelet.

1.7.3. Körzeti erdőtervek és üzemtervek

Körzeti erdőterv: Baktalórántházai erdészeti tervezési körzet erdőterve (Érvényes: 2009.01.01 - 2018.12.31). Törzskönyvi szám: 27/2009. kelt: 2010. augusztus 2.

1.7.4. Körzeti vadgazdálkodási tervek és üzemtervek

I/5. Szabolcs-Szatmár-beregi apróvadás körzet vadgazdálkodási terve. Érvényes: 2014-ig. (Készítését az Országos Vadgazdálkodási Adattár koordinálta.)

Erdészeti Vadásztársaság, Baktalórántháza (vadgazdálkodási egység kódszáma: 15-852710-1-4-1) vadgazdálkodási üzemterve. Érvényes: 2017-ig. Kelt: 2006. december 15. Jóváhagyta: Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei MGSzH, Földművelésügyi Igazgatóság, Vadászati és Halászati Osztály.

1.7.5. Halgazdálkodási tervek

Halgazdálkodási terv a területre nem vonatkozik.

1.7.6. Vízyűjtő-gazdálkodási terv

Lónyai-főcsatorna alegység vízgyűjtő-gazdálkodási terve - Közreadta a FETIKÖVIZIG és a Vízügyi és Környezetvédelmi Központi Igazgatóság. Esedékes felülvizsgálat éve: 2015.

1.7.7. Egyéb tervek

- **Veszélyeztető tényezők**

Kód	Veszélyeztető tényező neve	Jelentősége	Érintett terület nagysága (%)	Milyen jelölő, vag y jelölő státusra javasolt élőhelyre vagy fajra és milyen módon gyakorol hatást?
B02.01.02	erdő felújítás idegenhonos fajokkal	H	100	<p>91I0* - Euro-szibériai erdőssztyepp-tölgyesek tölgyfajokkal (<i>Quercus spp.</i>); 91G0* - Pannon gyertyános-tölgyesek <i>Quercus petraeával</i> és <i>Carpinus betulusszal</i>; 91F0 - Keményfás ligeterdők nagy folyók mentén <i>Quercus robur</i>, <i>Ulmus laevis</i> és <i>Ulmus minor</i>, <i>Fraxinus excelsior</i> vagy <i>Fraxinus angustifolia</i> fajokkal (<i>Ulmion minoris</i>)</p> <p>Az idegenhonos fajokkal történő felújítás a jelölő erdei élőhelyek helyén azok eltűnését okozza. Bár ez a gyakorlat jelenleg már csak kevéssé jellemző, ugyanúgy számolni kell azzal a negatív hatással, ami abból adódik, hogy az őshonos erdőrészek szomszédságában, illetve azok egymástól elstigetelt tömbjei között idegenhonos állományok helyezkednek el. Ez utóbbiak ugyanis egyrészt jellemzően rövidebb vágásfordulójúak, így gyakrabban történik a felújítással együtt járó erőteljes bolygatás; másrészt az idegenhonos állományok jellemzően invázióra hajlamos fajok forrásai.</p> <p>Nagy höscincér (<i>Cerambyx cerdo</i>); Nagy szarvasbogár (<i>Lucanus cervus</i>); Skarlátbogár (<i>Cucujus cinnaberinus</i>)</p> <p>Az idegenhonos fajokkal történő erdőfelújítás negatív hatással van a jelölő bogárfajokra, hiszen a <i>Cerambyx cerdo</i> tápnövénye és szaporodási helye az idős kocsányos tölgyek, a <i>Lucanus cervus</i> elhalt kocsányos tölgyek korhadó tuskójában fejlődik és kocsányos tölgyek, illetve egyéb őshonos lombhullató fajok a tápnövényei, és a <i>Cucujus cinnaberinus</i> lárvájának és imágójának is a legfontosabb élőhelye a néhány éve elhalt, lábon álló vagy elfekvő őshonos fák holt faanyaga.</p>
B02.04	lábonálló és/vagy elfekvő holt faanyag eltávolítása	H	100	<p>Nagy höscincér (<i>Cerambyx cerdo</i>); Nagy szarvasbogár (<i>Lucanus cervus</i>); Skarlátbogár (<i>Cucujus cinnaberinus</i>)</p> <p>A holt faanyag eltávolítása negatívan hat a <i>Cucujus cinnaberinus</i> és a <i>Lucanus cervus</i> populáció-méretére, hiszen a <i>Cucujus cinnaberinus</i> lárvájának és imágójának is élőhelye a néhány éve elhalt lábon álló vagy elfekvő holt faanyag, míg a <i>Lucanus cervus</i> elhalt kocsányos tölgyek korhadó tuskójában fejlődik.</p> <p>Csonkafülű denevér (<i>Myotis emarginatus</i>), Nyugati piszedenevér (<i>Barbastella barbastellus</i>)</p> <p>A vastag lábon álló vagy fekvő holtfa eltávolítása az odvas fákat használó denevérfajok visszaszorulásához vezet.</p>

B02.02	nevelő vágások és egyéb tisztások	H	100	Nagy höscincér (<i>Cerambyx cerdo</i>); Nagy szarvasbogár (<i>Lucanus cervus</i>); Skarlátbogár (<i>Cucujus cinnaberinus</i>) Az előhasználatok során az őshonos fafajú idős, vagy odvas, vagy böhöncös, vagy száradó, de még élő faegyedek eltávolítása negatív hatással van a jelölő bogárfajokra, hiszen ezáltal élő-, szaporodó- és táplálkozó helyeik semmisülnek meg.
B04	biocid termékek, hormonok, kemikáliák használata (erdészet)	L	5	Nagy höscincér (<i>Cerambyx cerdo</i>); Nagy szarvasbogár (<i>Lucanus cervus</i>); Skarlátbogár (<i>Cucujus cinnaberinus</i>) Az erdészeti rovarkártévők visszaszorítására használt vegyszerek nem körültekintő használata negatív hatással van a jelölő bogárfajokra, hiszen közvetlen pusztulásukhoz vezethet.
D01	utak, vasútvonalak	M	100	9110* - Euro-szibériai erdőssztyepp-tölgyesek tölgyfajokkal (<i>Quercus spp.</i>); 91G0* - Pannon gyertyános-tölgyesek <i>Quercus petraeával</i> és <i>Carpinus betulusszal</i> ; 91F0 - Keményfás ligeterdők nagy folyók mentén <i>Quercus robur</i> , <i>Ulmus laevis</i> és <i>Ulmus minor</i> , <i>Fraxinus excelsior</i> vagy <i>Fraxinus angustifolia</i> fajokkal (<i>Ulmion minoris</i>) A Baktai-erdő területét két forgalmas műút szeli át, illetve helyenként kisebb forgalmú műutak valamint vasútvonal szegélyezi. A műutak a jelölő élőhelyek természetes életközösségeire fragmentációs (elszigetelő, felszabdalo) hatásúak, szegélyzónájuk gyom- és inváziós fajok, esetleges kártevők terjedési útvonalai, továbbá speciális beavatkozásokat keletkeztetnek (pl. balesetveszélyes fák eltávolítása, esetleg vegyszeres gyomirtás). A szállítási útvonalak baleset esetén szennyezés, tűzveszély forrásai.
D01.03	parkolók	M	<1%	91G0* - Pannon gyertyános-tölgyesek <i>Quercus petraeával</i> és <i>Carpinus betulusszal</i> ; A Baktai-erdőt keresztüljelző 41-es számú főközlekedési útvonal mentén több kiépített autós pihenőhely, parkoló található. Az ezek környékén található gyertyános-tölgyes erdőrészekben rendszeres a szemétszórás, az illegális hulladékelhelyezés, és emberi anyagcsereből származó szennyezés; továbbá tüzesetek potenciális forrásai.
D02.01.01	villany és telefon légekábel	L	10%	91G0* - Pannon gyertyános-tölgyesek <i>Quercus petraeával</i> és <i>Carpinus betulusszal</i> A Baktai-erdő gyertyános-tölgyes jellegű tömbjén két légekábel is keresztülhalad. A széles vezetékpászták a jelölő élőhely természetes életközösségeire fragmentációs (elszigetelő, felszabdalo) hatásúak, szegélyzónájuk gyom- és inváziós fajok, esetleges kártevők terjedési útvonalai, továbbá speciális beavatkozásokat keletkeztetnek (pl. balesetveszélyes fák eltávolítása, esetleg vegyszeres gyomirtás).
E03	szemét, hulladék	L	<1%	91G0* - Pannon gyertyános-tölgyesek <i>Quercus petraeával</i> és <i>Carpinus betulusszal</i> A Baktai-erdőt keresztüljelző 41-es számú főközlekedési útvonal mentén több kiépített autós

				pihenőhely, parkoló található. Az ezek környékén található gyertyános-tölgyes erdőrészletekben rendszeres a személtelzés, az illegális hulladékelhelyezés, és emberi anyagcseréből származó szennyezés.
F03.01.01	vadak károkozása (túltartott vadállomány)	H	100%	91I0* - Euro-szibériai erdőssztyepp-tölgyesek tölgyfajokkal (<i>Quercus spp.</i>); 91G0* - Pannon gyertyános-tölgyesek <i>Quercus petraeával</i> és <i>Carpinus betulusszal</i> ; 91F0 - Keményfás ligeterdők nagy folyók mentén <i>Quercus robur</i> , <i>Ulmus laevis</i> és <i>Ulmus minor</i> , <i>Fraxinus excelsior</i> vagy <i>Fraxinus angustifolia</i> fajokkal (<i>Ulmion minoris</i>) A jelentős létszámú vadállomány a tölgyfajok, a természetes újulat és a fiatalosok elfogyasztásával jelentősen csökkenti az erdő felújulóképességét. A felújítások vadhatástól való védelme miatt vadvédelmi kerítések létesítése szükséges, amelyek nyomvonala a kerítésépítéssel járó bolygatás és a korlátozott kezelési lehetőségek miatt inváziós és gyomfajok terjedési forrása. A vaddisznóállomány kártétele a túrás, talajforgatás miatt gyomosodás és egyes inváziós fajok terjedésének komoly forrása.
F04.02	gyűjtögetés (gomba, zuzmó, erdei gyümölcsök)	L	100%	91I0* - Euro-szibériai erdőssztyepp-tölgyesek tölgyfajokkal (<i>Quercus spp.</i>); 91G0* - Pannon gyertyános-tölgyesek <i>Quercus petraeával</i> és <i>Carpinus betulusszal</i> ; 91F0 - Keményfás ligeterdők nagy folyók mentén <i>Quercus robur</i> , <i>Ulmus laevis</i> és <i>Ulmus minor</i> , <i>Fraxinus excelsior</i> vagy <i>Fraxinus angustifolia</i> fajokkal (<i>Ulmion minoris</i>) A Baktai-erdő gazdag és változatos gombavilága időszakosan nagy számú gombaszedőt vonz az erdő területére. Olykor előfordul kereskedelmi céllal, az egyedi szükségletet messze meghaladó mértékű, csapaos gombaszedés is, a védett és fokozottan védett területeken is, ami jelentős zavaró hatással jár. Különösen nagy veszélyt rejt a föld alatt termő gombák luytás gyűjtése.
F06	egyéb vadászati, halászati vagy gyűjtési tevékenység	M	100%	91I0* - Euro-szibériai erdőssztyepp-tölgyesek tölgyfajokkal (<i>Quercus spp.</i>); 91G0* - Pannon gyertyános-tölgyesek <i>Quercus petraeával</i> és <i>Carpinus betulusszal</i> ; 91F0 - Keményfás ligeterdők nagy folyók mentén <i>Quercus robur</i> , <i>Ulmus laevis</i> és <i>Ulmus minor</i> , <i>Fraxinus excelsior</i> vagy <i>Fraxinus angustifolia</i> fajokkal (<i>Ulmion minoris</i>). Az erdőben, különösen annak szegélyi területein előfordul illegális falopás, ami részben élő, részben holtfa eltávolításával jár.
G05.11	közúti ütközésből eredő sérülés vagy pusztulás	L	1%	Nagy hörcsincér (<i>Cerambyx cerdo</i>); Nagy szarvasbogár (<i>Lucanus cervus</i>); Skarlátbogár (<i>Cucujus cinnaberinus</i>) A Baktai-erdőt átszelő, illetve azt szegélyező forgalmas műutakon a jelölő bogárfajokat rajzás idején gázolás miatti pusztulás veszélyezteti.

I01	idegenhonos inváziós fajok jelenléte	M	75	<p>91I0* - Euro-szibériai erdőssztyepp-tölgyesek tölgyfajokkal (<i>Quercus spp.</i>); 91G0* - Pannon gyertyános-tölgyesek <i>Quercus petraeával</i> és <i>Carpinus betulusszal</i>; 91F0 - Keményfás ligeterdők nagy folyók mentén <i>Quercus robur</i>, <i>Ulmus laevis</i> és <i>Ulmus minor</i>, <i>Fraxinus excelsior</i> vagy <i>Fraxinus angustifolia</i> fajokkal (<i>Ulmion minoris</i>)</p> <p>Az inváziós fajok közül spontán terjedés révén jelenleg az akác (<i>Robinia pseudoacacia</i>), kései meggy (<i>Prunus serotina</i>), és amerikai alkörmös (<i>Phytolacca americana</i>) szinte kivétel nélkül minden jelölő élőhelynek minősülő és tájidegen fafajú erdőrésztben jelen van, idős, fiatalos állományokban és felújításokban is, olykor igen nagy tömegben. Széles körben elterjedt emellett a magas aranyvessző (<i>Solidago gigantea</i>), selyemkóró (<i>Asclepias syriaca</i>), és szűkebb elterjedéssel a nyugati ostorfa (<i>Celtis occidentalis</i>), bálványfa (<i>Ailanthus altissima</i>), zöld juhar (<i>Acer negundo</i>), amerikai köris (<i>Fraxinus pennsylvanica</i>) és gyalogakác (<i>Amorpha fruticosa</i>) is többfelé jellemző, néhol tömegesen. Az inváziós fajok leginkább a felritkuló lombkoronájú szárazabb tölgyesekben érvényesül, ahol megfelelő beavatkozás nélkül akácos-kései meggyes, nitrofil aljnövényzetű, leromlott, a jelölő élőhely megsemmisüléséhez vezető állapotok alakulnak ki. Legkevésbé a kettős, zárt lombkoronájú gyertyános-tölgyes állományokban jutnak érvényre az inváziós fajok, jóllehet hosszabb távon a zöld juhar nagyobb mértékű elszaporodásával itt is lehet számolni. Jelentős invázió tapasztalható ezen kívül a felújításokban és a nem megfelelően záródó fiatalosokban, ahol ápolás hiányában megakadályozhatják a jelölő élőhely megfelelő természetességű kifejlődését.</p> <p>Nagy höscincér (<i>Cerambyx cerdo</i>); Nagy szarvasbogár (<i>Lucanus cervus</i>); Skarlátbogár (<i>Cucujus cinnaberinus</i>)</p> <p>Az idegenhonos inváziós fajok jelenléte negatív hatással van a jelölő bogárfajokra, hiszen ezek az idegenhonos inváziós fajok a vizsgált bogaraknak nem élő-, szaporodó- és táplálkozó helyeik, továbbá az idegenhonos, inváziós fajok kedvezőtlenül átalakíthatják az őshonos fafajú erdőállományok szerkezetét, megakadályozhatják az őshonos fajok természetes felújulását, hozzájárulva ezzel a vizsgált bogárfajok élő-, szaporodó- és táplálkozó helyeinek csökkenéséhez.</p>
-----	--------------------------------------	---	----	---

K01.03	kiszáradás	H	100	<p>91I0* - Euro-szibériai erdőssztyepp-tölgyesek tölgyfajokkal (<i>Quercus spp.</i>); 91G0* - Pannon gyertyános-tölgyesek <i>Quercus petraeával</i> és <i>Carpinus betulusszal</i>; 91F0 - Keményfás ligeterdők nagy folyók mentén <i>Quercus robur</i>, <i>Ulmus laevis</i> és <i>Ulmus minor</i>, <i>Fraxinus excelsior</i> vagy <i>Fraxinus angustifolia</i> fajokkal (<i>Ulmion minoris</i>)</p> <p>A Baktai-erdő területén az elmúlt évtizedek talajvízszint-csökkenése minden jelölő erdei élőhelytípusra erős átalakító hatással van. Az erdőalkotó fajok felújulóképessége, növekedése a kiszáradás következtében erősen gátolt, az idős állományok egészségi állapota romlik, a más termőhelytűró képességű inváziós fásszárúak versenyhelyezete javul. Az átalakulás az erdő minden szintjét érinti, elsősorban a nedvességkedvelő erdei karakterfajok eltűnésével lehet számolni. A kiszáradás következtében a típusos keményfáliget jellegű állományok lényegében már nem azonosíthatók az erdő területén. Az erdőssztyepp-tölgyesekhez sorolható állományok átalakulása az őshonos állományok felritkulását követő akácinvázió miatt drasztikus. A gyertyános-tölgyesek látszólag nagyobb stabilitást mutatnak a szárazabb körülmények között is, viszont a felújításokban már ebben az esetben is komoly problémák mutatkoznak.</p> <p>Nagy höscincér (<i>Cerambyx cerdo</i>); Nagy szarvasbogár (<i>Lucanus cervus</i>); Skarlátbogár (<i>Cucujus cinnaberinus</i>)</p> <p>A kiszáradás hosszabb távon negatív hatással van a jelölő bogárfajokra, hiszen a vizsgált bogárfajok élő-, szaporodó- és táplálkozó helyeül szolgáló őshonos fajú erdőállományok tartós fennmaradását (felújulását) veszélyezteti.</p>
K02.01	fajösszetétel változás, szukcesszió	M	100	<p>91I0* - Euro-szibériai erdőssztyepp-tölgyesek tölgyfajokkal (<i>Quercus spp.</i>); 91G0* - Pannon gyertyános-tölgyesek <i>Quercus petraeával</i> és <i>Carpinus betulusszal</i>; 91F0 - Keményfás ligeterdők nagy folyók mentén <i>Quercus robur</i>, <i>Ulmus laevis</i> és <i>Ulmus minor</i>, <i>Fraxinus excelsior</i> vagy <i>Fraxinus angustifolia</i> fajokkal (<i>Ulmion minoris</i>)</p> <p>A jelölő erdőállományokban az inváziós fajok terjedésével (ld. I01) és a kiszáradással (K01.03) párhuzamosan zajlik kedvezőtlen fajösszetétel-változás (a részleteket ld. fentebb).</p> <p>Nagy höscincér (<i>Cerambyx cerdo</i>); Nagy szarvasbogár (<i>Lucanus cervus</i>); Skarlátbogár (<i>Cucujus cinnaberinus</i>)</p> <p>A klímaváltozással kapcsolatos természetes élőhely átalakulások negatív hatással vannak a jelölő bogárfajokra, hiszen hatásukra az őshonos fajú erdőállományok szerkezete kedvezőtlenül átalakulhat (ezáltal az idegenhonos inváziós fajok is teret nyerhetnek), ami megakadályozhatja az őshonos fajok természetes felújulását, hozzájárulva ezzel a vizsgált bogárfajok élő-, szaporodó- és táplálkozó helyeinek csökkenéséhez.</p>

M01.02	aszály és csapadékmennyiség csökkenés	M	100	<p>91I0* - Euro-szibériai erdőssztyepp-tölgyesek tölgyfajokkal (<i>Quercus spp.</i>); 91G0* - Pannon gyertyános-tölgyesek <i>Quercus petraeával</i> és <i>Carpinus betulusszal</i>; 91F0 - Keményfás ligeterdők nagy folyók mentén <i>Quercus robur</i>, <i>Ulmus laevis</i> és <i>Ulmus minor</i>, <i>Fraxinus excelsior</i> vagy <i>Fraxinus angustifolia</i> fajokkal (<i>Ulmion minoris</i>) Az aszály és csapadékmennyiség csökkenés kedvezőtlen hatása a kiszáradás folyamatától nem elválasztható. Tünetei, következményei megfelelnek a K01.03 pontban leírtaknak.</p> <p>Nagy hőscincér (<i>Cerambyx cerdo</i>); Nagy szarvasbogár (<i>Lucanus cervus</i>); Skarlátbogár (<i>Cucujus cinnaberinus</i>) Az aszály és csapadékmennyiség csökkenés negatív hatással van a jelölő bogárfajokra, hiszen a vizsgált bogárfajok élő-, szaporodó- és táplálkozó helyéül szolgáló őshonos fafajú erdőállományok tartós fennmaradását (felújulását) veszélyezteti.</p>
Kód	A területre kívülről ható veszélyeztető tényező neve	Jelentősége	Érintett terület nagysága (%)	Milyen jelölő, vag y jelölő státusra javasolt élőhelyre vagy fajra és milyen módon gyakorol hatást?
B01.01	beerdősítés / fásítás idegenhonos fafajokkal	M	20%	<p>91I0* - Euro-szibériai erdőssztyepp-tölgyesek tölgyfajokkal (<i>Quercus spp.</i>); 91G0* - Pannon gyertyános-tölgyesek <i>Quercus petraeával</i> és <i>Carpinus betulusszal</i>; 91F0 - Keményfás ligeterdők nagy folyók mentén <i>Quercus robur</i>, <i>Ulmus laevis</i> és <i>Ulmus minor</i>, <i>Fraxinus excelsior</i> vagy <i>Fraxinus angustifolia</i> fajokkal (<i>Ulmion minoris</i>) A Baktai-erdő Nautura 2000 területtel szomszédos földrészleteken tájidegen, azon belül elsősorban intenzív terjedésre képes fafajokkal történő erdőstelepítés – amennyiben megtörténik – kedvezőtlen élőhelyi szomszédságot jelent a jelölő élőhelyek számára, mivel inváziós fajok potenciális forrásai lehetnek.</p>
Kód	Jövőbeli valószínűsíthető veszélyeztető tényező neve	Jelentősége	Érintett terület nagysága (%)	Milyen jelölő, vag y jelölő státusra javasolt élőhelyre vagy fajra és milyen módon gyakorol hatást?
J01.01	leégés	M	100%	<p>91I0* - Euro-szibériai erdőssztyepp-tölgyesek tölgyfajokkal (<i>Quercus spp.</i>); 91G0* - Pannon gyertyános-tölgyesek <i>Quercus petraeával</i> és <i>Carpinus betulusszal</i>; 91F0 - Keményfás ligeterdők nagy folyók mentén <i>Quercus robur</i>, <i>Ulmus laevis</i> és <i>Ulmus minor</i>, <i>Fraxinus excelsior</i> vagy <i>Fraxinus angustifolia</i> fajokkal (<i>Ulmion minoris</i>) A klíma szárazabbá válása fokozhatja az erdőben keletkező tüzek gyakoriságát. Az esetleges erdőtüzek komoly károkat okozhatnak a jelölő élőhelyeken, egyúttal megnövelhetik az akác magról történő spontán elszaporodásának veszélyét.</p>

				<p>Nagy hősincér (<i>Cerambyx cerdo</i>); Nagy szarvasbogár (<i>Lucanus cervus</i>); Skarlátbogár (<i>Cucujus cinnaberinus</i>) A klíma szárazabbá válása fokozhatja az erdőben keletkező tüzek gyakoriságát. A jelölő bogárfajok életciklusa szempontjából érzékeny időszakban keletkező nagyobb intenzitású tűz komoly pusztulást okozhat.</p>
--	--	--	--	--

A táblázatban az élőhelytípus kódja után szereplő csillag () azt jelenti, hogy az élőhelytípus kiemelt jelentőségű.*

- **Kezelési feladatok meghatározása**
 - **Természetvédelmi célkitűzés, a terület rendeltetése**

Általános célkitűzések:

A Baktai-erdő kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területté nyilvánításakor az élőhelyvédelmi irányelv 4. cikkének (4) bekezdése alapján a terület természetvédelmi célkitűzései meghatározásra kerültek, valamint kiemelésre kerültek egyes jelölő értékek, amelyeket a kezelés során prioritásként kell kezelni. A Natura 2000 területek célkitűzései és prioritásai a területek hivatalos Natura 2000 adatlapjain (SDF) találhatóak.

A természetvédelmi célállapot:

A Natura 2000 területen a természetvédelmi célkitűzés, hogy a jelölő közösségi jelentőségű élőhelyek – a 91I0* kódú „Euro-szibériai erdőssztyepp-tölgyesek tölgyfajokkal (*Quercus* spp.)”; a 91G0* kódú „Pannon gyertyános-tölgyesek *Quercus petraea*val és *Carpinus betulus*sal”; a 91F0 kódú „Keményfás ligeterdők nagy folyók mentén *Quercus robur*, *Ulmus laevis* és *Ulmus minor*, *Fraxinus excelsior* vagy *Fraxinus angustifolia* fajokkal (*Ulmion minoris*)” legalább az alapállapotfelmérés során tapasztalt nagyságban, karakterüket megőrizve, az azokat fenntartó gazdálkodás keretében, a Baktai-erdő területére jellemző, ott található természetes mozaik formájában fennmaradjanak.

A jelölő élőhelyek megőrzésével egyidejűleg a célkitűzés része a Natura 2000 területen található jelölő fajok: a nagy hősincér (*Cerambyx cerdo*); nagy szarvasbogár (*Lucanus cervus*); skarlátbogár (*Cucujus cinnaberinus*), a csonkafülű denevér (*Myotis emarginatus*), illetve a jelölő státusra javasolt nagyfülű denevér (*Myotis bechsteinii*), hegyesorrú denevér (*Myotis blythii*), nyugati piszedenevér (*Barbastella barbastellus*) állományainak természetes élőhelyeiken való megőrzése, lehetőség szerint összehangoltan a nem jelölő státusú közösségi jelentőségű faj vöröshasú unka (*Bombina bombina*) továbbá az előforduló egyéb védett fajok védelmének szempontjaival.

A megjelölt prioritások szerinti célállapot megvalósításakor arra kell törekedni, hogy a terület egyéb természetes, közösségi jelentőségű (de nem jelölő) élőhelyek kiterjedésének, karakterének, egységes táji megjelenésének, természetes biológiai sokféleségének fennmaradása is biztosítható legyen, különös tekintettel az ott előforduló, jelentős értéket képviselő védett fajok igényeire.

A célállapot eléréséhez rendelt célkitűzések:

- A terület egységének, természetes élőhelyi sokféleségének megőrzése: a különböző típusú homoki tölgyes élőhelyek megőrzése szükséges, azok megóvása beépítéssel, vonalas létesítmények kialakításával, bővítésével szemben.
- Elsőrendű cél homoki tölgyes erdők természetközeli állományainak fenntartása, különös tekintettel a speciális homoki gyertyános-tölgyesekre.
- Szükséges fenntartani megfelelő arányban az idős, álló és fekvő holt fát tartalmazó őshonos erdőterületeket, hogy az ilyen erdőkhez kötődő közösségi jelentőségű bogár- és denevérfajok állományai megőrizhetők legyenek.
- Őshonos fafajú állományokban a természetes folyamatokhoz közel álló dinamikus fenntartás elérése szükséges, kiterjedt tarvágásos véghasználatok mellőzése, folyamatos erdőborítás biztosítása. A felújításokban a teljes talajelőkészítés és tuskózás (az akácos állományokat

kivéve) elhagyása. A talaj és az aljnövényzet bolygatását a lehető legkisebbre javasolt csökkenteni. Az ápolásokban totális gyomirtók alkalmazásának mellőzése.

- Javasolt természetközeli felújítási módok kísérletes kidolgozása.
- A tájidegen erdőállományok esetében szükséges azok fokozatos őshonos állományra cserélése, különösen a jelölő élőhelyekkel szomszédos, illetve azok összeköttetését biztosító területeken.
- Az inváziós fajok (akác / *Robinia pseudoacacia* /, kései meggy / *Prunus serotina* /, zöld juhar / *Acer negundo* /, ostorfa / *Celtis occidentalis* /, gyalogakác / *Amorpha fruticosa* /, amerikai alkörmös / *Phytolacca americana* /, magas aranyvessző / *Solidago gigantea* /, selyemkóró / *Asclepias syriaca* /) visszaszorítása, szükség esetén rendszeres beavatkozásokkal. A természetközeli/féltermészetes erdőállományokból a tájidegen fafajok (akác, fekete dió, vörös tölgy, zöld juhar, ostorfa, kései meggy, gyalogakác stb.) egyedeit, állományait szükséges eltávolítani, ennek során a sarj vagy újulatképzést meg kell akadályozni.
- A természetközeli erdei aljnövényzet megóvása, a természetes felújulás segítése érdekében (taposás, túsás, rágási kár megelőzése miatt) a területen a nagyvad egyedszámának megfelelő szinten tartása.
- A jelölő erdei élőhelyek inváziós veszélyeztetésének mértéke nem növelhető. Ennek érdekében a jelölő élőhelyekkel érintkező, az adott helyen tényleges inváziós fenyegetést jelentő tájidegen fásszárú állományok (pl. akác) még szántókon való telepítését, felújítását is szükséges kiküszöbölni.
- A megfelelő erdőrészekben a természetes életközösségek fenntartásával összehangolható parkerdő funkciót szükséges továbbra is biztosítani, megfelelő teret adva az erdő bemutatásának, a kulturált természetjárásnak, környezeti nevelésnek. Ugyanakkor ki kell küszöbölni az erdőt veszélyeztető emberi magatartásformákat.
- A Natura 2000 területen belül található erdőrezervátum magterületre vonatkozóan biztosítani szükséges a természetes erdődinamikai folyamatok érvényesülését.

○ **Kezelési javaslatok**

A Natura 2000 területre vonatkozó természetvédelmi célkitűzések eléréséhez a terület egyes részei eltérő kezelést igényelnek, figyelembe véve az ott előforduló élőhelyeket, fajokat, és az ott jellemző gazdálkodási formákat. A kezelési, fenntartási, és részben az élőhelyrekonstrukciós és fejlesztési javaslatokat ezért a Natura 2000 terület egyes lehatárolt részegységeire, az úgynevezett kezelési egységek (KE) vonatkozóan rendszerezi a fenntartási terv (a kezelési egységek térbeli elhelyezkedését a 3.2.5. melléklet térképei mutatják be). Az egyes kezelési egységekre nem vonatkoztatható élőhelyrekonstrukciós, fajvédelmi, kutatási és monitorozási javaslatokat a 3.2.2. - 3.2.4. fejezetben tárgyalja a fenntartási terv.

3.2.1. Élőhelyek kezelése (Kezelési egységek – KE)

A kezelési javaslatok esetében élesen el kell választani a kötelező jellegű, jogszabályban előírt korlátozásokat, illetve az önkéntes vállalásokat. A 275/2004 (X. 8.) Kormányrendelet 4.§ 5. pontja „(5) A fenntartási terv a Natura 2000 terület kezelésére vonatkozó javaslatokat, valamint ezek megvalósításának lehetséges eszközeit tartalmazza, és jogszabály eltérő rendelkezése hiányában kötelező földhasználati szabályokat nem állapít meg.”

Az itt megfogalmazott előírás-javaslatok célja, hogy a kezelési egységekben előforduló közösségi jelentőségű értékek, a jelenlegi gazdálkodási gyakorlat és adottságok alapján javaslatot tegyenek a gazdálkodás kívánatos módjára. Ennek érdekében itt megfogalmazásra kerülnek olyan előírás-

javaslatok, amelyek alapul szolgálnak a jövőbeli támogatási programok kidolgozásához. A gazdálkodók számára ezek az előírás-javaslatok a jelen terv alapján kötelezettséget nem jelentenek, betartásuk csak támogatási programokon keresztül, önkéntes vállalás formájában válhat csak kötelezővé. A már más jogszabály vagy hatósági eszköz alapján létező előírások esetében azok kötelező jellegét értelemszerűen az azt megalapozó jogszabály, vagy hatósági eszköz támasztja alá, jelen fenntartási terv ezekre az előírásokra csak utalást tesz.

A Baktai-erdő Natura 2000 területen az előforduló élőhelyek, fontosabb fajok és gazdálkodási módok alapján 8 kezelési egység lehatárolása indokolt, amelyek térképi megjelenítését a 3.2.5 mellékletek fejezet mutatja be. A kezelési egységek lehatárolása a 2015/2016-ban tapasztalt természeti adottságok alapján történt, 1:10.000 alapléptékben. A térképi lehatárolás léptékét figyelembe véve a kezelési egységek határai (különösen nem mesterséges vonalat, pl. erdei út, nyiladék, csatorna határ követő egységek esetén) nem szigorúan véve rögzítettek, hanem 10-20 méteres átmeneti sávban értelmezhetők. A kezeléseket, beavatkozások gyakorlati tervezésénél emellett figyelembe szükséges venni, hogy a természeti adottságok, élőhelyek spontán változásai miatt a kezelési egységek egymáshoz viszonyított határai megváltozhatnak. A fentiek alapján tehát a kezelési egységek térbeli lehatárolása a fenntartási terv gyakorlati átültetése esetén áttekinthető, iránymutató jellegű információnak tekintendő, aminek pontosítását magán a területen, az adott időszak aktuális állapotának megfelelően kell elvégezni.

KE-1 kezelési egység

A KE-1 kezelési egységhez a Baktai Erdőrezervátum magterülete tartozik. A területen kezelési javaslatok célja az erdőrezervátum magterület céljainak megfelelő fenntartás; a természetes erődinamikai folyamatok érvényesülése.

(1) Meghatározása: A Baktai Erdőrezervátum magterülete.

(2) Érintettség vizsgálata:

- A kezelési egység meghatározó élőhelytípusai (Á-NÉR 2011 kódok szerint): K1a (gyertyános-kocsányos tölgyesek).
- A kezelési egységben csekély kiterjedésben előforduló egyéb élőhelytípusok (Á-NÉR 2011 kódok szerint): –
- Érintett erdőrészek: Baktalórántháza 35A, 46A.
- Natura 2000 élőhelyek: 91G0*- Pannon gyertyános-tölgyesek *Quercus petraea* val és *Carpinus betulusszal*

(3) Gazdálkodáshoz kötődő általános kezelési javaslatok:

Az érintett erdőrészekben, mint erdőrezervátum magterületen gazdálkodási tevékenység nem folytatható. Indokolt ugyanakkor felülvizsgálni, hogy az erdőrezervátum-konceptió kívánalmainak megfelelően érvényesíthetők-e a magterület jelenlegi határai között a természetes folyamatok működésével kapcsolatos feltételek. A Baktalórántháza 35A erdőreszlet nyugat-délnyugati irányban nélkülözi a megfelelő pufferező határt. Mérlegelés tárgya lehet a szóban forgó erdőreszlet bizonyos szélességű szegélyének – az erdőreszlet megosztásával – pufferező határba való átsorolása, tekintettel arra, hogy itt a szegélyhatás miatt (pl. inváziós fajok terjedése indokoltá válhatnak bizonyos természetvédelmi célú beavatkozások).

(4) Gazdálkodáshoz köthető, támogatási rendszerbe illeszthető kezelési előírás-javaslatok:

a) Kötelező előírások és korlátozások

Körzeti erdőterv: Baktalórántházai erdészeti tervezési körzet erdőterve (Érvényes: 2009.01.01 - 2018.12.31). Törzskönyvi szám: 27/2009. kelt: 2010. augusztus 2.

A kezelési egység egész területe országos jelentőségű védett természeti területen található, fokozottan védett természeti terület, ezért kötelező előírásként a természet védelméről szóló 1996 évi LIII törvény megfelelő előírásait szükséges alapul venni.

b) Önkéntesen vállalható előírás-javaslatok

A kezelési egység területére vonatkozóan gazdálkodáshoz köthető önkéntesen vállalható előírás javaslatok – mivel az erdőrezervátum magterületen gazdálkodási tevékenység nem folytatható – nem merülnek fel

(5) Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

A kezelési egység területére vonatkozóan élőhelyrekonstrukciós vagy élőhelyfejlesztési javaslat nem merül fel.

(6) Gazdálkodáshoz nem köthető javaslatok

Javasolható az erdőrezervátum magterület védelmének érdekében – tekintettel arra, hogy falopás i esetek előfordulnak – a fokozottabb őrzés, illetve a gépjárművel való megközelítés valamilyen eszközzel (bekerítés, kiárkolás) való meggátolása a környező területek felől.

(7) Kezelési javaslatok indoklása:

A kezelési javaslatok az erdőrezervátum magterület háborítatlanságát, a kívülről érkező negatív hatások megakadályozását szolgálják.

KE-2 kezelési egység

A KE-2 kezelési egységhez tartoznak a tervezési terület őshonos fafajú, természetvédelmi elsődleges rendeltetésű erdőterületei az erdőrezervátum-magterület kivételével. A kezelési javaslatok középpontjában az erdők szerkezeti, dinamikai, és fajösszetételi szempontú természetességi állapotának javítása, a tájidegen fajok visszaszorítása, továbbá az élőhelytípushoz kötődő jelölő és jelölő státusra javasolt fajai számára kedvező állapot fenntartása áll.

(1) Meghatározása: A tervezési terület őshonos fafajú, természetvédelmi elsődleges rendeltetésű erdőterületei az erdőrezervátum-magterület kivételével. Ezek kivétel nélkül az Országos Erdőállomány Adattárban nyilvántartott erdőterületek. Általános élőhelyi besorolásukat tekintve alföldi homoki tölgyesek, és azok származékai. A terület legnagyobb részén gyertyános-kocsányos tölgyesek találhatók (részben csertölgygyel). Gyöngyvirágos-tölgyes jellegű állományok délen, a Baktalórántháza 48-as erdőtag kiemelkedő buckahátain találhatók számottevő kiterjedésben, tölgy-köris keményfaliget származékok pedig északnyugaton, a Baktalórántháza 2-es és 3-as erdőtag területén (de ma már ezek is gyertyános-tölgyesnek minősíthetők). Számottevő kiterjedésben találhatók fiatalosok és idős állományokba ágyazott 0,4-1 hektáros kiterjedésű felújítási területek. Emellett kisebb foltokban egyéb őshonos fafajú erdőrészek, illetve erdőrészekként el nem különített állományfoltok (hazai nyaras, mézgás égeres, körises) is előfordulnak a kezelési egység területén.

(2) **Érintettség vizsgálata:**

- A kezelési egység meghatározó élőhelytípusai (Á-NÉR 2011 kódok szerint): K1a (gyertyános-kocsányos tölgyesek), RC (őshonos fafajú keményfás jellegtelen erdők), P1 (őshonos fafajú fiatalosok), L5 (alföldi zárt kocsányos tölgyesek).
- A kezelési egységben csekély kiterjedésben előforduló egyéb élőhelytípusok (Á-NÉR 2011 kódok szerint): RB (őshonos fafajú puhafás jellegtelen vagy pionír erdők), P8 (vágásterületek)
- Érintett erdőrészek: Baktalórántháza 2A, 2B, 2C, 3A, 3B, 3C, 6A, 6B, 6C, 6D, 6G, 7A, 7B, 7C, 7D, 7E, 8A, 8B, 8C, 8D, 9A, 9B, 9C, 9D, 10A, 10B, 10C, 10D, 10E, 10F, 10G, 10I, 10J, 11A, 11B, 11C, 11D, 21A, 21B, 21C, 22A, 22B, 22C, 22D, 22E, 22F, 22G, 22H, 22I, 22J, 22K, 23A, 34A, 34B, 34C, 34D, 34E, 34F, 34G, 46B, 46C, 46D, 47A, 47B, 47C, 48A, 48B, 48C.
- Védett természeti területet érintő erdőrészek: A kezelési egység területére eső minden erdőrészlet védett, a Baktalórántházi-erdő Természetvédelmi Terület része, illetve a Baktalórántháza 46C és 46D erdőrészek fokozottan védett területek, a Baktai Erdőrezervátum pufferezónájának részét képezik.
- Natura 2000 élőhelyek: 91G0*- Pannon gyertyános-tölgyesek *Quercus petraea* val és *Carpinus betulus*szal, 91I0* - Euro-szibériai erdőssztyeptölgyesek tölgyfajokkal (*Quercus spp.*)

(3) **Gazdálkodáshoz kötődő általános kezelési javaslatok:**

Természeteshez közeli erdőszerkezet megőrzése : A kezelési egység területén az idősebb és érett korú állományokra jellemző, elegyfajok részvételével előálló lombkoronabeli színteztettség, az élőhelynek megfelelő összetételű és sűrűségű cserjeszint fenntartása mellett kiemelten fontos a vastag álló és fekvő holtfa megfelelő mennyiségű jelenlétének biztosítása.

Folyamatos erdőborításra való törekvés, dinamikus korszerkezet kialakítása : A felújítások során biztosítani szükséges, hogy az érett korú/idős állományok megszakítatlan mátrixot képezzenek, azaz ne alakuljanak ki jelentős területű, idős állományokat egymástól elszigetelő, nem erdő fiziognómiájú (felújítási területek, fiatalosok) területrészek. Ugyanakkor a felújítások megfelelő térbeli és időbeli elrendezésével nagyobb erdőtömb szintjén is változatos korszerkezet alakulhasson ki. A dinamikus korszerkezet kialakítása érdekében célszerű a felújításokat nem csupán az idősebb, hanem a viszonylag fiatalabb állományok részterületein is megkezdeni.

Kíméletes felújítási technológia : A nagyobb kiterjedésű tarvágásos, teljes talajelőkészítéssel járó felújítást lehetőség szerint kerülni kell. Felújítás során törekedni szükséges a lékes, esetleg mikrotarvágásos beavatkozásra, a vágásterületet 0,5, lehetőség szerint 0,25 hektárnál kisebb területegységekre célszerű korlátozni. A fenti méretháron belül a nagyobb méretű vágásterületek esetében – hülönböző korhadtsági fokú holt fát is tartalmazó – hagyásfacsoportok meghagyása javasolható. A termőhelynek megfelelő elegyfajok telepítésével is szükséges elősegíteni a mielőbbi záródást.

Inváziós fajok terjedésének megakadályozása : A felújítási területek térbeli tervezésénél javasolt elsősorban az intenzíven terjedő fásszárúak nagyobb arányával jellemezhető foltokban megkezdeni a felújítást, hogy az inváziós fajok gócpontjai is egyúttal megszüntethetők legyenek. Intenzíven terjedő tájidegen fajok alkotta, vagy azok nagy arányával jellemezhető állományok közelében kerülni szükséges az erőteljesebb bontást vagy lékek nyitását. Nevelővágások során az inváziós terjedésre hajlamos tájidegen fajok lehetőség szerint maradéktalan eltávolítására szükséges törekedni. Gyérítések és egyézségügyi termelések során az intenzíven terjedésre hajlamos tájidegen fajok magászó, vagy potenciálisan magászó példányainak eltávolítása javasolt, hogy elsőbbséget élvezzen. A felújítások peremi (általában vadvédelmi kerítés nyomvonalát kísérő) sávjában folyamatosan szükséges gondoskodni az inváziós növényfajok eltávolításáról. Kerülni

szükséges minden erdőgazdálkodási vagy azt kísérő beavatkozás során olyan helyzetek kialakítását, ami inváziós fajok megtelepedését tartósan elősegítő gócpontokat hoz létre (pl. tuskóprizmák, különböző depóniák, erdőgazdasági utak karbantartásakor kialakuló, majd nem karbantartott földhányások, árkolás).

(4) Gazdálkodáshoz köthető, támogatási rendszerbe illeszthető kezelési előírás-javaslatok:

a) Kötelező előírások és korlátozások

Körzeti erdőterv: Baktalórántházai erdészeti tervezési körzet erdőterve (Érvényes: 2009.01.01 - 2018.12.31). Törzskönyvi szám: 27/2009. kelt: 2010. augusztus 2.

A kezelési egység egész területe országos jelentőségű védett természeti területen található, ezért kötelező előírásként a természet védelméről szóló 1996 évi LIII törvény megfelelő előírásait szükséges alapul venni.

b) Önkéntesen vállalható előírás-javaslatok

- A körzeti erdőtervezés során – a közösségi jelentőségű élőhelyek vagy fajok megőrzése érdekében – az erdőterület erre alkalmas erdőrészeiben a folyamatos erdőborítást biztosító átalakító, szálaló vagy faanyagtermelést nem szolgáló üzemmódra való áttérés. (E03)
- Természetes, természetszerű és származék erdőkben a tarvágás mellőzése. (E33)
- A fahasználattal érintett területen összefüggően legfeljebb 0,5 ha véghasználati terület kialakítása, legalább 2 db, a természetes erdőtársulásra jellemző főfafajokból származó életképes, magászó fa meghagyásával. (E34)
- Fakitermelés tervezése során az érintett erdőrészeket korosztály-eloszlásának javítása. (E84)
- Fakitermelés csak augusztus 15. és február 28. között végezhető. (E88)
- Az erdő talajának megóvása érdekében a teljes talaj-előkészítés elhagyása. (E47)
- Felújítás táj- és termőhelyhonos fafajokkal, illetve faállomány típussal. (E51)
- Az erdőfelújításban, pótlásban, állománykiegészítésben kizárólag tájhonos fafaj alkalmazása. (E57)
- Intenzíven terjedő idegenhonos fafaj felújításokban történő alkalmazásának teljes körű mellőzése. (E65)
- A gyérítések és véghasználatok során legalább 5 m³/ha álló és/vagy fekvő holtfa jelenlétének biztosítása. (E16)
- Az emberek testi épségét, közlekedést és épületeket nem veszélyeztető (az erdei élőhelyek fenntartását kiemelten szolgáló) lábön álló holtfák meghagyása. (E17)
- Az erdőrészekben megjelölt mikroélőhelyen legalább 10 m³/ha, kifejezetten vastag (többségében 30 cm mellmagassági átmérő feletti) odvas, böhönc, fészkelő- és búvóhelynek alkalmas élő fák kijelölése és folyamatos fenntartásának biztosítása. (E22)
- Az előhasználatok során az elegyfa fajok alsó és felső lombkorona szintben hagyása, fenntartása, lehetőség szerint a természetes erdőtársulásra/közösségi jelentőségű élőhelyre jellemző összetételben, mennyiségben és többé-kevésbé egyenletes eloszlásban. (E26)
- A természetes erdőtársulás/közösségi jelentőségű élőhely megfelelő állományszerkezetének kialakítása érdekében a nevelővágások során az alsó lombkorona- és a cserjeszint kialakítása, a kialakult szintek megfelelő záródásának fenntartása. (E27)
- Őshonos fafajokkal jellemezhető faállományokban a nevelővágások során az idegenhonos fa- és cserjefajok egyedszámának minimális szintre szorítása, illetve lehetőség szerinti teljes eltávolítása. (E28)
- A vegyes összetételű faállományokban a nevelővágások során az idegenhonos fafajok

- eltávolítása. (E29)
- A nevelővágások során az intenzíven terjedő fafajok teljes mértékű eltávolítása. (E31)
- A tűzpásztákon, nyiladékokon az idegenhonos, agresszíven terjeszkedő növényfajok visszaszorítása. (E71)
- Inváziós fás szárú növényfajok visszaszorítása során azok mechanikai eltávolítása a növények sikeres vegyszeres irtását követően. (E73)
- Tuskóprizmák, tuskópászták nem létesíthetők. (E82)
- Tuskóprizmák, tuskópászták felszámolása. (E93)
- A fakitermeléshez és anyagmozgatáshoz szükséges közelítő nyomok csak a közösségi jelentőségű fajok és élőhelyek védelmének figyelembe vételével. (E09)
- Rakodó, depónia kialakításának területi korlátozása (a közösségi jelentőségű élőhelyekre, illetve fajokra történő esetleges káros hatások miatt). (E08)
- A letermelt faanyag április 30-ig történő elszállítása a xilofág rovarfajok védelme érdekében. (E86)
- Kártevők elleni védekezésnél a szelektív szerek vagy biológiai módszerek alkalmazását kell előnyben részesíteni. Nem használhatók olyan hatóanyag tartalmú készítmények, amelyek közösségi jelentőségű, illetve védett fajok egyedét is elpusztítják. (E75)
- A ritka fajhoz tartozó, vagy odvas, vagy böhöncös, vagy idős vagy más okból értékes faegyedek kijelölése és megőrzése az elő- és véghasználatok során. (E18)
- Szóró, szózó vagy etetőhely a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetett helyszínen alakítható ki. (VA01)
- A terület egészen a vadlétszámot olyan szintre kell csökkenteni, hogy az a felújítások sikerességét kerítés hiányában se veszélyeztesse. Ameddig a vadállomány nagysága nem éri el azt a szintet, hogy kerítés nélkül is biztosítható legyen a felújítás sikeressége, addig a felújítás területét lehetőség szerint be kell keríteni. (VA02)

(5) Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

A kezelési egység területére vonatkozóan élőhelyrekonstrukciós vagy élőhelyfejlesztési javaslat nem merül fel

(6) Gazdálkodáshoz nem köthető javaslatok

A kezelési egység területén olyan tevékenység, amely a természetközeli élőhelyek területének csökkenésével jár (beépítés, vonalas létesítmények kialakítása) nem javasolható.

(7) Kezelési javaslatok indoklása:

A javasolt intézkedések célja, hogy a tervezési terület legértékesebb, csaknem teljes egészében magas természetességű erdőállományainak közel egységes tömböt alkotó részén a folyamatos erdőborításhoz közelítő, és a jelölő állatfajok igényei szempontjából is elfogadható állapot fenntartása mellett biztosítható legyen a szerkezetésben, koreloszlásában változatos, megújulásra képes, inváziós fajok terjedésével szemben ellenálló erdőállapot kialakítása. A kezelési egység területének jelentős részét a gyertyános-tölgyes állományok közelmúltig nagyobb egykorú vagy közel egykorú tömbjei jellemezték, ami erdődinamikai megfontolások miatt is indokoltá tette a felújítások megkezdését. A felújítások természetvédelmi sikere érdekében azonban, különösen az inváziós fajok jelenléte, valamint az idős állományokhoz kötődő jelölő fajok igényei miatt szükséges bizonyos (tér- és időbeli, technológiai) korlátozásokat tekintetbe venni.

KE-3 kezelési egység

A KE-3 kezelési egységhez tartoznak a tervezési terület őshonos fafajú, nem természetvédelmi

elsődleges rendeltetésű, egymással illetve más őshonos fafajú erdőrészekkel összefüggő, folytonos tömböt alkotó erdőterületei. A kezelési javaslatok középpontjában az erdők szerkezeti, dinamikai, és fajösszetételi szempontú természetességi állapotának javítása, a tájidegen fajok visszaszorítása, továbbá az élőhelytípushoz kötődő jelölő és jelölő státusra javasolt fajai számára kedvező állapot fenntartása áll.

(1) Meghatározása : A tervezési terület őshonos fafajú, nem természetvédelmi elsődleges rendeltetésű, egymással illetve más (a KE-1 illetve KE-2 kezelési egységhez sorolt) őshonos fafajú erdőrészekkel lényegében (a nyiladékoktól és utaktól eltekintve) összefüggő, folytonos tömböt alkotó erdőterületei. Ezek kivétel nélkül az Országos Erdőállomány Adattárban nyilvántartott erdőterületek. Általános élőhelyi besorolásukat tekintve alföldi gyertyános-kocsányos tölgyes típusú homoki tölgyesek, és azok származékai, továbbá különböző kiterjedésű őshonos fafajú (de egyes esetekben korábbi tájidegen fafajú állományok helyén létesült) felújítási területek, fiatalosok. Elsődleges rendeltetésüket tekintve a kezelési egységhez tartozó erdőrészek túlnyomó része parkerdő (kivételet a Baktalórántháza 36 és 45-ös erdőtagba tartozó, faanyagtermelő elsődleges rendeltetésű erdőrészek jelentenek).

(2) Érintettség vizsgálata:

- A kezelési egység meghatározó élőhelytípusai (Á-NÉR 2011 kódok szerint): K1a (gyertyános-kocsányos tölgyesek), RC (őshonos fafajú keményfás jellegtelen erdők), P1 (őshonos fafajú fiatalosok).
- A kezelési egységben csekély kiterjedésben előforduló egyéb élőhelytípusok (Á-NÉR 2011 kódok szerint): RB (őshonos fafajú puhafás jellegtelen vagy pionír erdők), P8 (vágásterületek), RDa (őshonos lombos fafajokkal elegyes fenyves származék-erdők)
- Érintett erdőrészek: Baktalórántháza 4A, 5A, 5B, 5C, 5D, 12A, 12B, 12C, 12D, 12E, 13A, 13B, 13C, 13D, 13E, 13F, 13G, 13H, 13I, 14A, 14B, 14C, 14D, 14E, 14G, 14H, 15A, 15C, 15D, 15I, 17A, 17C, 17D, 17E, 17F, 18A, 18B, 18C, 18D, 18E, 18F, 19A, 19C, 20A, 20B, 20C, 20TI, 24A, 24B, 25A, 26A, 27A, 30A, 31A, 32A, 32B, 33A, 33B, 33C, 33D, 36A, 36C, 36D, 36E, 36F, 45C, 45D, illetve a Baktalórántháza 28A erdőreszt őshonos fafajú állományrésze.,
- Védett természeti területet érintő erdőrészek: A kezelési egység területe nem védett természeti terület.
- Natura 2000 élőhelyek: 91G0*- Pannon gyertyános-tölgyesek *Quercus petraea* val és *Carpinus betulus*szal

(3) Gazdálkodáshoz kötődő általános kezelési javaslatok:

Természeteshez közeli erdőszerkezet megőrzése és kialakítása : A kezelési egység területén az idősebb és érett korú állományokra jellemző, elegyfajok részvételével előálló lombkoronabeli színteztettség, az élőhelynek megfelelő összetételű és sűrűségű cserjeszint fenntartása mellett kiemelten fontos a vastag álló és fekvő holtfa megfelelő mennyiségű jelenlétének biztosítása.

Folyamatos erdőborításra való törekvés, dinamikus korszerkezet kialakítása : A felújítások során biztosítani szükséges, hogy ahol érett korú/idos állományok nagyobb tömbben találhatóak, akkor azok megszakítatlan mátrixot képezzenek, azaz ne alakuljanak ki jelentős területű, idős állományokat egymástól elszigetelő, nem erdő fiziognómiájú (felújítási területek, fiatalosok) területrészek. Ugyanakkor a felújítások megfelelő térbeli és időbeli elrendezésével nagyobb erdőtömb szintjén is változatos korszerkezet alakulhasson ki. A dinamikus korszerkezet kialakítása érdekében célszerű a felújításokat nem csupán az idősebb, hanem a viszonylag fiatalabb állományok részterületein is megkezdeni.

Kíméletes felújítási technológia : A nagyobb kiterjedésű tarvágásos, teljes talajelőkészítéssel járó felújítást lehetőség szerint kerülni kell. Felújítás során törekedni szükséges a lékes, esetleg mikrotarvágásos beavatkozásra, a vágásterületet 0,5, lehetőség szerint 0,25 hektárnál kisebb területegységekre célszerű korlátozni. A fenti mérethatáron belül a nagyobb méretű vágásterületek esetében hagyásfacsoportok meghagyása javasolható. A termőhelynek megfelelő elegyfajok telepítésével is szükséges elősegíteni a mielőbbi záródást.

Inváziós fajok terjedésének megakadályozása : A felújítási területek térbeli tervezésénél javasolt elsősorban az intenzíven terjedő fásszárúak nagyobb arányával jellemezhető foltokban megkezdeni a felújítást, hogy az inváziós fajok gócpontjai is egyúttal megszüntethetők legyenek. Intenzíven terjedő tájidegen fajok alkotta, vagy azok nagy arányával jellemezhető állományok közelében kerülni szükséges az erőteljesebb bontást vagy lékek nyitását. Nevelővágások során az inváziós terjedésre hajlamos tájidegen fajok lehetőség szerint maradéktalan eltávolítására szükséges törekedni. Gyérítések és egyézségügyi termelések során az intenzíven terjedésre hajlamos tájidegen fajok magászóró, vagy potenciálisan magászóró példányainak eltávolítása javasolt, hogy elsőbbséget élvezzen. A felújítások peremi (általában vadvédelmi kerítés nyomvonalát kísérő) sávjában folyamatosan szükséges gondoskodni az inváziós növényfajok eltávolításáról. Kerülni szükséges minden erdőgazdálkodási vagy azt kísérő beavatkozás során olyan helyzetek kialakítását, ami inváziós fajok megtelepedését tartósan elősegítő gócpontokat hoz létre (pl. tuskóprizmák, különböző depóniák, erdőgazdasági utak karbantartásakor kialakuló, majd nem karbantartott földhányások, árkolás).

(4) Gazdálkodáshoz köthető, támogatási rendszerbe illeszthető kezelési előírás-javaslatok:

a) Kötelező előírások és korlátozások

Körzeti erdőterv: Baktalórántházai erdészeti tervezési körzet erdőterve (Érvényes: 2009.01.01 - 2018.12.31). Törzskönyvi szám: 27/2009. kelt: 2010.augusztus 2.

b) Önkéntesen vállalható előírás-javaslatok

- A Natura 2000 elsődleges rendeltetés átvezetése a jelölő fajok és élőhelyek szempontjából kiemelkedő jelentőséggel bíró területek esetében. (E01)
- A körzeti erdőtervezés során – a közösségi jelentőségű élőhelyek vagy fajok megőrzése érdekében – az erdőterület erre alkalmas erdőrészeiben a folyamatos erdőborítást biztosító átalakító, száraló vagy faanyagtermelést nem szolgáló üzemmódra való áttérés. (E03)
- Természetes, természetszerű és származék erdőkben a tarvágás mellőzése. (E33) – megjegyzés: általában a 0,5 hektárt meg nem haladó méretű mikrotarvágás, illetve tájidegen, intenzív terjedésre képes fajokkal nagyobb arányban tartalmazó származékterületekben a nagyobb kiterjedésű tarvágás is alkalmazható.
- A fahasználattal érintett területen összefüggően legfeljebb 0,5 ha véghasználati terület kialakítása, legalább 2 db, a természetes erdőtársulásra jellemző főfajokból származó életképes, magászóró fa meghagyásával. (E34) – megjegyzés: tájidegen fajokkal erősebben elegyes állományok esetébe nagyobb kiterjedésű véghasználat is alkalmazható.
- Fakitermelés tervezése során az érintett erdőrészeket korosztály-eloszlásának javítása. (E84)
- Fakitermelés csak augusztus 15. és február 28. között végezhető. (E88)
- Az erdő talajának megóvása érdekében a teljes talaj-előkészítés elhagyása. (E47) – megjegyzés: tájidegen fajokkal erősebben elegyes, vagy termőhelyi szempontból problémás állományok őshonos fajokkal való felújítás esetén a felújítás sikere érdeke

- esetében alkalmazható a teljes talajelőkészítés.
- Felújítás táj- és termőhelyhonos fafajokkal, illetve faállomány típusal. (E51)
 - Az erdőfelújításban, pótlásban, állománykiegészítésben kizárólag tájhonos fafaj alkalmazása. (E57)
 - Intenzíven terjedő idegenhonos fafaj felújításokban történő alkalmazásának teljes körű mellőzése. (E65)
 - A gyérítések és véghasználatok során legalább 5 m³/ha álló és/vagy fekvő holtfa jelenlétének biztosítása. (E16)
 - Az emberek testi épségét, közlekedést és épületeket nem veszélyeztető (az erdei élőhelyek fenntartását kiemelten szolgáló) lábon álló holtfák meghagyása. (E17)
 - Az erdőrésztletben megjelölt mikroélőhelyen legalább 10 m³/ha, kifejezetten vastag (többségében 30 cm mellmagassági átmérő feletti) odvas, böhönc, fészkelő- és búvóhelynek alkalmas élő fák kijelölése és folyamatos fenntartásának biztosítása. (E22)
 - Az előhasználatok során az elegyfa fajok alsó és felső lombkorona szintben hagyása, fenntartása, lehetőség szerint a természetes erdőtársulásra/közösségi jelentőségű élőhelyre jellemző összetételben, mennyiségben és többé-kevésbé egyenletes eloszlásban. (E26)
 - A természetes erdőtársulás/közösségi jelentőségű élőhely megfelelő állományszerkezetének kialakítása érdekében a nevelővágások során az alsó lombkorona- és a cserjeszint kialakítása, a kialakult szintek megfelelő záródásának fenntartása. (E27)
 - Őshonos fafajokkal jellemezhető faállományokban a nevelővágások során az idegenhonos fa- és cserjefajok egyedszámának minimális szintre szorítása, illetve lehetőség szerinti teljes eltávolítása. (E28)
 - A vegyes összetételű faállományokban a nevelővágások során az idegenhonos fafajok eltávolítása. (E29)
 - A nevelővágások során az intenzíven terjedő fafajok teljes mértékű eltávolítása. (E31)
 - A tűzpásztákon, nyiladékokon az idegenhonos, agresszíven terjeszkedő növényfajok visszaszorítása. (E71)
 - Inváziós fás szárú növényfajok visszaszorítása során azok mechanikai eltávolítása a növények sikeres vegyszeres irtását követően. (E73)
 - Tuskópaszták, tuskópaszták nem létesíthetők. (E82)
 - Tuskópaszták, tuskópaszták felszámolása. (E93)
 - A fakitermeléshez és anyagmozgatáshoz szükséges közelítő nyomok csak a közösségi jelentőségű fajok és élőhelyek védelmének figyelembe vételével. (E09)
 - Rakodó, depónia kialakításának területi korlátozása (a közösségi jelentőségű élőhelyekre, illetve fajokra történő esetleges káros hatások miatt). (E08)
 - A letermelt faanyag április 30-ig történő elszállítása a xilofág rovarfajok védelme érdekében. (E86)
 - Kártevők elleni védekezésnél a szelektív szerek vagy biológiai módszerek alkalmazását kell előnyben részesíteni. Nem használhatók olyan hatóanyag tartalmú készítmények, amelyek közösségi jelentőségű, illetve védett fajok egyedeit is elpusztítják. (E75)
 - A ritka fajhoz tartozó, vagy odvas, vagy böhöncös, vagy idős vagy más okból értékes faegyedek kijelölése és megőrzése az elő- és véghasználatok során. (E18)
 - Szóró, szózó vagy etetőhely a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetett helyszínen alakítható ki. (VA01)
 - A terület egészén a vadlétszámot olyan szintre kell csökkenteni, hogy az a felújítások sikerességét kerítés hiányában se veszélyeztesse. Ameddig a vadállomány nagysága nem éri el azt a szintet, hogy kerítés nélkül is biztosítható legyen a felújítás sikeressége, addig a felújítás területét lehetőség szerint be kell keríteni. (VA02)

(5) Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

A kezelési egység területére vonatkozóan élőhelyrekonstrukciós vagy élőhelyfejlesztési javaslat nem merül fel.

(6) Gazdálkodáshoz nem köthető javaslatok

A parkerdő elsődleges rendeltetésű területeken javasolt a lóval illetve kerékpárral igénybe vehető erdei útszakaszok szabályozás és pontos kijelölése. A jelenlegi, színvonalas parkerdei közjóléti létesítmények és tájékoztató táblák körét a Natura 2000-es tematikájú ismertető, szemléletformáló anyagokkal bővíteni.

A kezelési egység területén olyan tevékenység, amely a természetközeli élőhelyek területének csökkenésével jár (beépítés, vonalas létesítmények kialakítása) nem javasolható.

(7) Kezelési javaslatok indoklása:

A javasolt intézkedések célja, hogy a tervezési terület legértékesebb, csaknem teljes egészében magas természetességű erdőállományainak közel egységes tömböt alkotó részén a folyamatos erdőborításhoz közelítő, és a jelölő állatfajok igényei szempontjából is elfogadható állapot fenntartása mellett biztosítható legyen a szerkezetésben, koreloszlásában változatos, megújulásra képes, inváziós fajok terjedésével szemben ellenálló erdőállapot kialakítása. Bár a tervezési területen található állományok nem védettek, természeti szempontból elválaszthatatlan egységet képeznek a szomszédos, természetvédelmi oltalom alatt álló állományokkal. A kezelési egység területének jelentős részét a gyertyános-tölgyes állományok közelmúltig nagyobb egykorú vagy közel egykorú tömbjei jellemezték, ami erdődinamikai megfontolások miatt is indokoltá tette a felújítások megkezdését. A felújítások természetvédelmi sikere érdekében azonban, különösen az inváziós fajok jelenléte, valamint az idős állományokhoz kötődő jelölő fajok igényei miatt szükséges bizonyos (tér- és időbeli, technológiai) korlátozásokat tekintetbe venni. A parkerdő elsődleges rendeltetésű erdőterületek funkciója továbbra is fenntartást érdemel, egyúttal lehetőséget teremtve a természetvédelmi jellegű szemléletformálásra.

KE-4 kezelési egység

A KE-4 kezelési egységhez tartoznak a tervezési terület őshonos fafajú, jelölő élőhelynek minősülő, de elszigetelt, más őshonos fafajú erdőtömbökkel nem érintkező részei. Mivel ezek a szigetszerű erdőrészek kiindulópontul szolgálhatnak későbbi, a környező erdőrészekben esetleg megvalósítható élőhely-helyreállításnak, a kezelési javaslatok középpontjában ezeknek az állományoknak a fenntartása, a környező tájidegen állományok felől érkező negatív hatásoktól való védelme áll.

(1) Meghatározása: A tervezési terület őshonos fafajú, jelölő élőhelynek minősülő, de elszigetelt, más őshonos fafajú erdőtömbökkel nem érintkező részei. Ezek kivétel nélkül az Országos Erdőállomány Adattárban nyilvántartott erdőterületek. Általános élőhelyi besorolásukat tekintve alföldi homoki tölgyesek, és azok származékai. A kezelési egységhez tartozó erdőrészek faanyagtermelő elsődleges rendeltetésűek.

(2) Érintettség vizsgálata:

- A kezelési egység meghatározó élőhelytípusai (Á-NÉR 2011 kódok szerint): K1a (gyertyános-kocsányos tölgyesek), L5 (alföldi zárt kocsányos tölgyesek).
- A kezelési egységben csekély kiterjedésben előforduló egyéb élőhelytípusok (Á-NÉR 2011

- kódok szerint): -
- Érintett erdőrészek: Baktalórántháza 37B, 37J, 43A, 52B.
- Védett természeti területet érintő erdőrészek: A kezelési egység területe nem védett természeti terület.
- Natura 2000 élőhelyek: 91G0*- Pannon gyertyános-tölgyesek *Quercus petraea* val és *Carpinus betulusszal*, 91I0* - Euro-szibériai erdőssztyepp-tölgyesek tölgyfajokkal (*Quercus spp.*)

(3) Gazdálkodáshoz kötődő általános kezelési javaslatok:

A kezelési egység területén található erdőrészekben elszigeteltségük miatt az erdőgazdálkodási tevékenységet az inváziós fajok visszaszorítására, az állományok tartós fenntartására javasolt korlátozni.

(4) Gazdálkodáshoz köthető, támogatási rendszerbe illeszthető kezelési előírás-javaslatok:

a) Kötelező előírások és korlátozások

Körzeti erdőterv: Baktalórántházai erdészeti tervezési körzet erdőterve (Érvényes: 2009.01.01 - 2018.12.31). Törzskönyvi szám: 27/2009. kelt: 2010.augusztus 2.

b) Önkéntesen vállalható előírás-javaslatok

- A Natura 2000 elsődleges rendeltetés átvezetése a jelölő fajok és élőhelyek szempontjából kiemelkedő jelentőséggel bíró területek esetében. (E01)
- Meghatározott erdőrészekben az élőhelyek és fajok védelme érdekében teljes érintetlenség biztosítása az inváziós növényfajok eltávolítására vonatkozó tevékenység kivételével. (E10)
- Az emberek testi épségét, közlekedést és épületeket nem veszélyeztető (az erdei élőhelyek fenntartását kiemelten szolgáló) lábön álló holtfák meghagyása. (E17)
- A tűzpáztákon, nyiladékokon az idegenhonos, agresszíven terjeszkedő növényfajok visszaszorítása. (E71)
- Tuskóprizmák, tuskópázták nem létesíthetők. (E82) – megjegyzés: a korlátozás a szomszédos erdőállományoknak a KE-4 kezelési egységgel szomszédos határaitra is értendő
- Rakodó, depónia kialakításának területi korlátozása (a közösségi jelentőségű élőhelyekre, illetve fajokra történő esetleges káros hatások miatt). (E08)
- Kártevők elleni védekezésnél a szelektív szerek vagy biológiai módszerek alkalmazását kell előnyben részesíteni. Nem használhatók olyan hatóanyag tartalmú készítmények, amelyek közösségi jelentőségű, illetve védett fajok egyedét is elpusztítják. (E75)
- A területen szóró, vadetető, szózó nem létesíthető. (VA03)

(5) Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

A kezelési egység területére vonatkozóan élőhelyrekonstrukciós vagy élőhelyfejlesztési javaslat nem merül fel.

(6) Gazdálkodáshoz nem köthető javaslatok

A kezelési egység területén olyan tevékenység, amely a természetközeli élőhelyek területének csökkenésével jár (beépítés, vonalas létesítmények kialakítása) nem javasolható.

(7) Kezelési javaslatok indoklása:

A kezelési egység területén található erdőrészek szigetszerűen képviselik a jelölő élőhelytípusokat tájidegen fafajok által jellemezhető környezetben, A jelölő élőhelyek helyben való megőrzésén túl ezek a szigetszerű erdőrészek kiindulópontul szolgálhatnak későbbi, a környező erdőrészekben esetleg megvalósítható élőhely-helyreállításnak, ezért tartós fennmaradásukról szükséges gondoskodni.

KE-5 kezelési egység

A KE-5 kezelési egységhez tartoznak a tervezési területnek azok az alapvetően nem őshonos fafajú, vagy őshonos fafajú, de jellegtelen, fiatalos erdőrészei (és nem erdőnek minősülő fás állományai), amelyek őshonos fafajú, többségében jelölő élőhelynek minősülő erdőrészekkel érintkeznek, illetve azok egymástól elszigetelt tömbjei között helyezkednek el. A kezelési javaslatok célja az, hogy ezeken a területeken olyan erdőgazdálkodás folyjék, ami biztosítja az őshonos fafajú, jelölő élőhelynek minősülő erdőrészek jó állapotban való tartását.

(1) Meghatározása: Alapvetően nem őshonos fafajú, vagy őshonos fafajú, de jellegtelen, fiatalos erdőrészek (és nem erdőnek minősülő fás állományok), amelyek őshonos fafajú, többségében jelölő élőhelynek minősülő erdőrészekkel érintkeznek, illetve azok egymástól elszigetelt tömbjei között helyezkednek el. Ezek a Baktalórántháza 0223 helyrajzi számú terület kivételével az Országos Erdőállomány Adattárban nyilvántartott erdőterületek. Állománytípusukat tekintve főként akácok, erdei- és feketefenyvesek, vöröstölgyesek, kisebb arányban nemesnyaras, fekete diós, hazai nyaras és egyéb vegyes összetételű erdők. A kezelési egységhez tartoznak ezen kívül jelentősebb kiterjedésben jellegtelen, őshonos fafajú (zömmel kocsányos tölgyes) fiatalos állományok és felújítási területek.. A kezelési egységhez tartozó erdőrészek közül a Baktalórántháza 6E, 6F, 12B, 34E erdőrészek természetvédelmi elsődleges rendeltetésűek, a többi érintett erdőrészlet faanyagtermelő illetve parkerdő elsődleges rendeltetésű.

(2) Érintettség vizsgálata:

- A kezelési egység meghatározó élőhelytípusai (Á-NÉR 2011 kódok szerint): S1 (akácültetvények), S2 (nemesnyarasok), S3, egyéb ültetett tájidegen lombos erdők), S4 (ültetett erdei- és feketefenyvesek), RC (őshonos fafajú keményfás jellegtelen erdők), RDa (őshonos lombos fafajokkal elegyes fenyves származék-erdők), RB (őshonos fafajú puhafás jellegtelen és pionír erdők), P1 (őshonos fafajú fiatalosok).
- A kezelési egységben csekély kiterjedésben előforduló egyéb élőhelytípusok (Á-NÉR 2011 kódok szerint): S7 (nem őshonos fafajú ültetett facsoportok, erdősávok és fasorok).
- Érintett erdőrészek: Baktalórántháza 6E, 6F, 12B, 14D, 14F, 15B, 15C, 15E, 15F, 15G, 15H, 15J, 17A, 17B, 17D, 17E, 17G, 17H, 17I, 19B, 27B, 28B, 28D, 31B, 31C, 31D, 31E, 34E, 36B, 37A, 37C; 37D, 37E, 37F, 37G, 37H, 37I, 38A, 42A, 42C, 42D, 42F, 43A, 43B, 43D, 43E, 43F, 43G, 43H, 43I, 43J, 43K, 44A, 44B, 44C, 44D, 45A, 45B, 49A, 49B, 49C, 49D, 49E, 50, 50B, 51A, 51B, 52A, 52C, 52D, 52E, Besenyőd 1A, 20B, Ófehértó 4A, 4B, továbbá a Baktalórántháza 28A erdőrészlet tájidegen fafajú állományrésze.
- Védett természeti területet érintő erdőrészek: Baktalórántháza 6E, 6F, 12B, 34E.
- Natura 2000 élőhelyek: –

(3) Gazdálkodáshoz kötődő általános kezelési javaslatok:

A kezelési egység területén található erdőrészek esetében javasolt az erdőgazdálkodási tevékenységeket úgy folytatni, hogy a környezetükben elhelyezkedő természetvédelmi szempontból értékesebb, jelölő élőhelynek minősülő erdőrészek szempontjából veszélyeztető

tényezőnek minősülő faktorok (elsősorban az inváziós fajok terjedése) csökkenthetők legyenek. Javasolt ezért a jelölő élőhelyek szomszédságában olyan pufferzóna létrehozása, ahol az intenzíven terjedő tájidegen fás- és lágyszárú fajok visszaszorítása rendszeres. Ezen túlmenően a kezelési egység olyan erdőrészeiben (vagy az erdőrészek meghatározott részein), ahol a termőhelyi adottságok ezt lehetővé teszik, a felújítások során őshonos fafajú állományok kialakítására javasolt törekedni.

(4) Gazdálkodáshoz köthető, támogatási rendszerbe illeszthető kezelési előírás-javaslatok:

a) Kötelező előírások és korlátozások

Körzeti erdőterv: Baktalórántházai erdészeti tervezési körzet erdőterve (Érvényes: 2009.01.01 - 2018.12.31). Törzskönyvi szám: 27/2009. kelt: 2010. augusztus 2.

A kezelési egység országos jelentőségű védett természeti területen található részén kötelező előírásként a természet védelméről szóló 1996 évi LIII törvény megfelelő előírásait szükséges alapul venni.

b) Önkéntesen vállalható előírás-javaslatok

- A Natura 2000 elsődleges rendeltetés átvezetése a jelölő fajok és élőhelyek szempontjából kiemelkedő jelentőséggel bíró területek esetében. (E01)
- Idegenhonos fafajú faállomány szerkezetátalakítása. (E54)
- Természetes, természetszerű és származék erdőkkel határos erdőterületek felújítása táj- és termőhelyhonos fafajokkal, illetve faállománytípussal (E55)
- A ritka fajhoz tartozó, vagy odvas, vagy böhöncös, vagy idős vagy más okból értékes faegyedek kijelölése és megőrzése az elő- és véghasználatok során. (E18)
- A vegyes összetételű faállományokban a nevelővágások során az idegenhonos fafajok eltávolítása. (E29)
- A nevelővágások során az intenzíven terjedő fafajok teljes mértékű eltávolítása. (E31)
- A tűzpásztákon, nyiladékokon az idegenhonos, agresszíven terjeszkedő növényfajok visszaszorítása. (E71)
- Szóró, szózó vagy etetőhely a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetett helyszínen alakítható ki. (VA01).

(5) Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

A kezelési egység területére vonatkozóan élőhelyrekonstrukciós vagy élőhelyfejlesztési javaslat nem merül fel.

(6) Gazdálkodáshoz nem köthető javaslatok

A parkerdő elsődleges rendeltetésű területeken javasolt a lóval illetve kerékpárral igénybe vehető erdei útszakaszok szabályozás és pontos kijelölése. A jelenlegi, színvonalas parkerdei közjóléti létesítmények és tájékoztató táblák körét a Natura 2000-es tematikájú ismertető, szemléletformáló anyagokkal bővíteni.

A kezelési egység területén olyan tevékenység, amely a természetközeli élőhelyek területének csökkenésével jár (beépítés, vonalas létesítmények kialakítása) nem javasolható.

(7) Kezelési javaslatok indoklása:

A kezelési egység területén található erdőrészek, mint inváziós terjedésre hajlamos fajok forrásai kockázatot jelentenek a környezetükben elhelyezkedő, természetvédelmi szempontból értékesebb,

jelölő élőhelynek minősülő erdőrészek szemponyjából. A javaslatok célja ezeknek a kockázatoknak a csökkentése, továbbá bizonyos esetekben a kezelési egység területén található állományok szerkezetátalakítása illetve természetességük lehetőség szerinti növelése révén az őshonos fafajú állományok közötti összeköttetés javítása.

KE-6 kezelési egység

A KE-6 kezelési egységhez tartoznak a tervezési területnek azok az alapvetően nem őshonos fafajú, erdőrészek amelyek őshonos fafajú, többségében jelölő élőhelynek minősülő erdőrészekkel nem érintkeznek, és nem azok egymástól elszigetelt tömbjei között helyezkednek el. A kezelési javaslatok célja az erdőtömb egységének biztosítása a természetesség javításának lehetőségével.

(1) Meghatározása : Alapvetően nem őshonos fafajú, erdőrészek, amelyek őshonos fafajú, többségében jelölő élőhelynek minősülő erdőrészekkel nem érintkeznek, és nem azok egymástól elszigetelt tömbjei között helyezkednek el. Ezek kivétel nélkül az Országos Erdőállomány Adattárban nyilvántartott erdőterületek. Állománytípusukat tekintve főként akácok, kisebb arányban erdei- és feketefenyvesek, vöröstölgyesek, nemesnyaras erdők, továbbá őshonos fafajú felújítási terület és csekély kiterjedésű jellegtelen kocsányos tölgyes is található itt. A kezelési egységhez tartozó erdőrészek túlnyomórészt faanyagtermelő elsődleges rendeltetésűek, a Baktalórántháza 28 és 29-es taghoz tartozó erdőrészek kivételével, amelyek parkerdő elsődleges rendeltetésűek, a Baktalórántháza 40F, 41B és a Besenyőd 1/A erdőrészek kivételével, amelyek talajvédelmi elsődleges rendeltetésűek, az Ófehértó 10B, 10C, 10E erdőrészek kivételével, amelyek szaporítóanyagtermelő elsődleges rendeltetésűek továbbá a Baktalórántháza 40D erdőrészek kivételével, amely kísérleti elsődleges rendeltetésű.

(2) Érintettség vizsgálata:

- A kezelési egység meghatározó élőhelytípusai (Á-NÉR 2011 kódok szerint): S1 (akácültetvények).
- A kezelési egységben csekély kiterjedésben előforduló egyéb élőhelytípusok (Á-NÉR 2011 kódok szerint): S2 (nemesnyarasok), S3, egyéb ültetett tájidegen lombos erdők), S4 (ültetett erdei- és feketefenyvesek), RC (őshonos fafajú keményfás jellegtelen erdők), RB (őshonos fafajú puhafás jellegtelen és pionír erdők), P1 (őshonos fafajú fiatalosok), P8 (vágásterületek).
- Érintett erdőrészek: Baktalórántháza 28C, 30A, 30B, 30C, 30D, 39A, 40A, 40B, 40C, 40D, 40E, 40F, 41A, 41B, 42B, 42E, 43C, Ófehértó 3A, 3C, 4út, 5A, 10A, 10B, 10C, 10D, 10E, 10F, 10G, 10NY, 11A, 11B, 11C, 53A, 53B, 53C, 53D
- Védett természeti területet érintő erdőrészek: –
- Natura 2000 élőhelyek: –

(3) Gazdálkodáshoz kötődő általános kezelési javaslatok:

A kezelési egység területén található erdőrészek esetében javasolt az erdőgazdálkodási tevékenységeket úgy folytatni, hogy minél kisebb teret kapjanak az intenzív terjedésre képes tájidegen fajok. Ezen túlmenően a kezelési egység olyan erdőrészeiben (vagy az erdőrészek meghatározott részein), ahol a termőhelyi adottságok ezt lehetővé teszik, a felújítások során őshonos fafajú állományok kialakítására javasolt törekedni.

(4) Gazdálkodáshoz köthető, támogatási rendszerbe illeszthető kezelési előírás-javaslatok:

a) Kötelező előírások és korlátozások

Körzeti erdőterv: Baktalórántházai erdészeti tervezési körzet erdőterve (Érvényes: 2009.01.01 - 2018.12.31). Törzskönyvi szám: 27/2009. kelt: 2010. augusztus 2.

b) Önkéntesen vállalható előírás-javaslatok

- Idegenhonos fafajú faállomány szerkezetátalakítása. (E54)
- A ritka fajhoz tartozó, vagy odvas, vagy böhöncös, vagy idős vagy más okból értékes faegyedek kijelölése és megőrzése az elő- és véghasználatok során. (E18)
- A nevelővágások során az intenzíven terjedő fafajok teljes mértékű eltávolítása. (E31)
- A tűzpásztákon, nyiladékokon az idegenhonos, agresszíven terjeszkedő növényfajok visszaszorítása. (E71)

(5) Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

A kezelési egység területére vonatkozóan élőhelyrekonstrukciós vagy élőhelyfejlesztési javaslat nem merül fel.

(6) Gazdálkodáshoz nem köthető javaslatok

A kezelési egység területére vonatkozóan gazdálkodáshoz nem köthető javaslat nem merül fel.

(7) Kezelési javaslatok indoklása:

A kezelési egység területén található erdőrészeknek térbeli elhelyezkedésük folytán csekély elhanyagolható befolyásuk van a jelölő élőhelyek és fajok állapotára a Natura 2000 területen belül. Termőhelyi viszonyaikat tekintve is kedvezőtlen adottságúak a jelölő élőhelyek helyreállítására. Ugyanakkor, mint inváziós terjedésre hajlamos fajok forrásai bizonyos kockázatot jelentenek. A javaslatok célja ezeknek a kockázatoknak a csökkentése, továbbá bizonyos esetekben, ahol lehetőség nyílik rá, a kezelési egység területén található állományok szerkezetátalakítása.

KE-7 kezelési egység

A KE-7 kezelési egység légvezeték pásztájában elhelyezkedő nyiladékokat foglal magába. A kezelési javaslatok célja, hogy a területen terjedő inváziós fajok további terjedésének visszaszorítása.

(1) Meghatározása : Légvezeték pásztájában elhelyezkedő nyiladékok. Ezek kivétel nélkül az Országos Erdőállomány Adattárban nyilvántartott erdőterületek (nyiladékok).

(2) Érintettség vizsgálata:

- A kezelési egység meghatározó élőhelytípusai (Á-NÉR 2011 kódok szerint): OC (jellegtelen száraz-félszáraz gyepek), OF: (magaskórós ruderalis gyomnövényzet).
- A kezelési egységben csekély kiterjedésben előforduló egyéb élőhelytípusok (Á-NÉR 2011 kódok szerint): –
- Érintett erdőrészek: Baktalórántháza 23NY, 24NY, 25NY, 26NY, 27NY, 28NY, 30NY,
- Védett természeti területet érintő erdőrészek: 23NY, 24NY
- Natura 2000 élőhelyek: –

(3) Gazdálkodáshoz kötődő általános kezelési javaslatok:

A kezelési egység területén gazdálkodás nem folyik, visszatérő rendszerességgel a pászták szárazúszása, tárcsázása történik. Ennek folytatása továbbra is kívánatos.

(4) Gazdálkodáshoz köthető, támogatási rendszerbe illeszthető kezelési előírás-javaslatok:

a) Kötelező előírások és korlátozások

Körzeti erdőterv: Baktalórántházai erdészeti tervezési körzet erdőterve (Érvényes: 2009.01.01 - 2018.12.31). Törzskönyvi szám: 27/2009. kelt: 2010. augusztus 2.

A kezelési egység országos jelentőségű védett természeti területen található részén kötelező előírásként a természet védelméről szóló 1996 évi LIII törvény megfelelő előírásait szükséges alapul venni.

b) Önkéntesen vállalható előírás-javaslatok

- A tűzpásztákon, nyiladékokon az idegenhonos, agresszíven terjeszkedő növényfajok visszaszorítása. (E71)
- Lehetőség szerint mechanikai módszerek (pl. kézi cserjeirtás, szárzúzás, kaszálás) alkalmazandók agresszíven terjedő fajok visszaszorítására. (E72)

(5) Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

A kezelési egység területére vonatkozóan élőhelyrekonstrukciós vagy élőhelyfejlesztési javaslat nem merül fel.

(6) Gazdálkodáshoz nem köthető javaslatok

A kezelési egység területére vonatkozóan gazdálkodáshoz nem köthehető javaslat nem merül fel.

(7) Kezelési javaslatok indoklása:

A kezelési egység területe jellegéből adódóan inváziós fajok terjedési gócpontja. Rendszeres kezelés szükséges ezeknek az özönfajoknak a visszaszorítására, a környező jelölő élőhelyek védelme érdekében lehetőség szerint mechanikai, módszerekkel.

KE-8 kezelési egység

A KE-8 kezelési egység a területen áthaladó műutakat és azok pihenőhelyként funkcionáló parkolóit foglalja magába. A kezelési javaslatok célja az utakhoz kapcsolódó negatív hatások mérséklése.

(1) Meghatározása: A Natura 2000 területen áthaladó műutak és azok pihenőhelyként funkcionáló parkolói.

(2) Érintettség vizsgálata:

- A kezelési egység meghatározó élőhelytípusai (Á-NÉR 2011 kódok szerint): U11 (út- és vasúthálózat).
- A kezelési egységben csekély kiterjedésben előforduló egyéb élőhelytípusok (Á-NÉR 2011 kódok szerint): –
- Natura 2000 élőhelyek: –

(3) Gazdálkodáshoz kötődő általános kezelési javaslatok:

A kezelési egység területén gazdálkodás nem folyik.

(4) Gazdálkodáshoz köthető, támogatási rendszerbe illeszthető kezelési előírás-javaslatok: kezelési egység területére nem releváns.

A

(5) Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

A kezelési egység területére vonatkozóan élőhelyrekonstrukciós vagy élőhelyfejlesztési javaslat nem merül fel.

(6) Gazdálkodáshoz nem köthető javaslatok

A kezelési egység területén található három autós pihenőhelyek, parkolók számának csökkentése (jelenleg 3 ilyen van) javasolható, illetve (az erdő látogathatósága érdekében nyitható) kerítés létesítése a parkoló terület és a szomszédos – parkerdő rendeltetésű – erdőállományok határán.

(7) Kezelési javaslatok indoklása:

A kezelési egység területén található autós pihenőhelyek és parkolók területén és a szomszédos erdőterületeken hosszú ideje rendszeresen illegális hulladékelhelyezés folyik, a pihenőpadok elhanyagoltak, környezetük kulturálatlan, így eredeti funkciójukat nem töltik be. Javasolt a műút mindkét oldalán mindössze egy-egy pihenőhelyet fenntartani; a néhány száz méterre elhelyezkedő szálloda melletti parkolóval együtt ez megfelelően kielégíti a parkolási igényeket. A parkolók és az erdő határán kerítés létesítését az indokolja, hogy ezáltal valamelyest korlátozható az erdő területére széllel besodródó, illetve oda illegálisan elhelyezett hulladék mennyisége.

3.2.2. Élőhelyrekonstrukció és élőhelyfejlesztés

Élőhelyrekonstrukciós, élőhelyfejlesztési javaslatok a Baktai-erdő Natura 2000 területtel kapcsolatban nem merül fel. A természetvédelmi szempontból élőhelyrekonstrukcióként, fejlesztésként értelmezhető erdészeti beavatkozások a gazdálkodással kapcsolatos javaslatok körébe tartoznak.

3.2.3. Fajvédelmi intézkedések

A tervezési terület jelölő és jelölő státusra javasolt fajainak védelme alapvetően az élőhelyek megfelelő kezelésén keresztül biztosítható, a 3.2.1. fejezetben részletezett élőhelykezelési javaslatok alapján. Specifikus fajvédelmi intézkedések nem indokoltak.

A jelölő és jelölő státusra javasolt fajok védelmét szolgáló intézkedések elsősorban a KE-1, KE-2, KE-3 kezelési egységre vonatkozó javaslatokban érvényesülnek.

3.2.4. Kutatás, monitorozás

A baktai Erdőrezervátum területén az Erdőrezervátum Program keretében folynak kutatások, melyek eredményei hosszabb távon a Natura 2000 fenntartási célok szempontjából is hasznosíthatók.

A Nemzeti Biodiverzitás-monitorozó Rendszer (NBmR) keretében a területen monitorozás nem zajlik.

A tervezés alapját jelentő 1:10.000 léptékű élőhelytérképezés, illetve a jelölő fajokra vonatkozó botanikai és zoológiai felmérés 2016-ban készült el a teljes területre nézve. A további kutatás és

monitorozás tekintetében a 2015-ös felmérés eredményeit célszerű alapállapotnak tekinteni. Javasolható az élőhelytérképezés rendszeres 10 évenkénti megismétlése, az erdőtervezéshez kapcsolódó felméréssel összehangoltan.

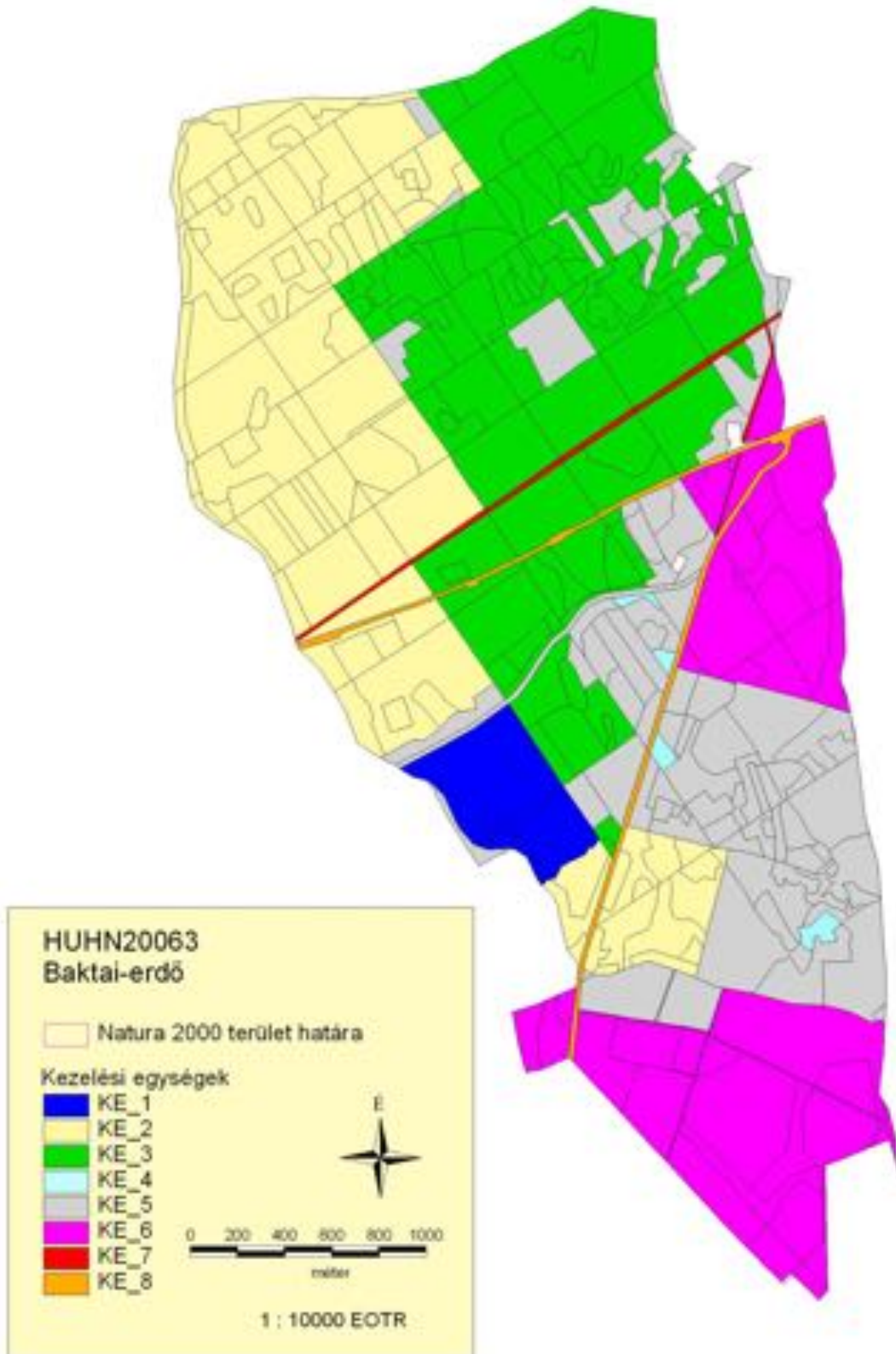
A jövőben szükséges a területen a kijelölés alapjául szolgáló közösségi jelentőségű élőhelyek kiterjedésének és természetességének, valamint a jelölő fajok állományának nyomon követése.

A jelölő élőhelyek monitorozására javasolható 5 évente az NBmR protokoll szerinti élőhelytérképezés elvégzése. Az élőhelyek ennél ritkábban végzett monitorozása vélhetőleg nem ad megfelelő lehetőséget az esetlegesen beinduló negatív folyamatok megváltoztatását célzó idejében történő beavatkozásra. Javasolt a jelölő élőhelyek (91I0* - Euro-szibériai erdőssztyepp-tölgyesek tölgyfajokkal (*Quercus spp.*), 91G0* - Pannon gyertyános-tölgyesek *Quercus petraea* val és *Carpinus betulus* szal) állományainak változását is egy-egy mintavételi helyen monitorozni, erre alkalmas módszer a közösségi jelentőségű erdőkre vonatkozó módszertan. A 91F0 - Keményfás ligeterdők nagy folyók mentén *Quercus robur*, *Ulmus laevis* és *Ulmus minor*, *Fraxinus excelsior* vagy *Fraxinus angustifolia* fajokkal (*Ulmion minoris*) élőhely monitorozása – mivel a területen jelenleg egyértelműen nem azonosítható, csak fragmentumaiban van jelen – nem indokolt.

A terület jelölő bogárfajainak - nagy höscincér (*Cerambyx cerdo*); nagy szarvasbogár (*Lucanus cervus*); skarlátbogár (*Cucujus cinnaberinus*) erdőrészetenkénti elterjedési gyakoriságára vonatkozóan rendszeres monitorozást javasolt folytatni ideális esetben egy-két, de legalább három évente.

3.2.5. Mellékletek

A gazdálkodáshoz és egyéb területhasználathoz köthető kezelési egységek megjelenítése.

1.2. A kezelési javaslatok megvalósításának lehetséges eszközei a jogi háttér és a tulajdonviszonyok függvényében

A tervezési terület egésze a Baktai-erdő (HUHN20063) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területbe tartozik, tehát a tervezési területre alapvetően a 275/2004 (X.8.) Kormányrendelet az irányadó.

A terület egy része (308,17 ha) a Baktalórántházai-erdő Természetvédelmi Terület (kiterjedés: 310,9 ha) része. A vonatkozó jogszabály az 35/2007. (X.18.) KvVM rendelet Baktalórántházai-erdő természetvédelmi terület védettségének fenntartásáról.

A tervezési területből 36,6 ha a Baktai Erdőrezervátum része (a 15/2000. (VI. 26.) KöM rendelet a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság illetékességi területén lévő egyes védett természeti területek erdőrezervátummá nyilvánításáról alapján), melyből 28,4 ha az erdőrezervátum magterületének, 8,2 ha pedig az erdőrezervátum védőzónájának a része.

A terület erdőállománya 242 részletben mintegy 940 hektáron helyezkedik el, az erdőrészletek állami tulajdonban és a Nyírerdő Zrt. vagyonkezelésében vannak. Emellett Besenyőd település közigazgatási területére esik további egy, magántulajdonban levő erdőrészlet, összesen 1,46 hektár kiterjedéssel.

Ezen túl a terület egyes részei az országos ökológiai hálózat magterület, illetve ökológiai folyosó övezetének részei is egyben (ld. 1.6. fejezet).

A kezelési javaslatok megvalósítása esetén a fentebb összefoglalt körülményeket kell figyelembe venni.

3.3.1. Agrártámogatások

3.3.1.1. Jelenleg működő agrártámogatási rendszerek

A jelenleg hatályos Mezőgazdasági Parcella Azonosító Rendszer alapján a Baktai-erdő kiemelt jelentőségű természet-megőrzési terület Baktalórántháza, Ófehértó, Besenyőd közigazgatási területeket érintve ugyan több fizikai blokkban található, azonban azokra - a terület jellegéből adódóan – a Natura 2000 agrártámogatás jelenleg nem vehető igénybe.

Kötelező földhasználati előírások ellenértékéként igényelhető kompenzációs jellegű kifizetések

A Natura 2000 irányelveket érvényre juttató jogszabályok végrehajtásával érintett, az Országos Erdőállomány Adattárban nyilvántartott erdőrészlet területén felmerülő költségek és jövedelemkiesés ellentételezése céljából a magánkézben lévő Natura 2000 erdőterületeken történő gazdálkodáshoz kompenzációs támogatás igényelhető, mely az erdő természetességétől és a faállomány korától függően évente 40-230 EUR/ha lehet. A tervezési területen belül csupán egyetlen erdőrészlet (Besenyőd 20/A) esetében igényelhető ez a fajta támogatás, mivel az összes többi érintett erdőterület állami tulajdonban van..

Önkéntesen vállalt előírások nyomán igényelhető mező- és erdőgazdálkodási támogatások

Az erdőterületekre vonatkozóan erdő-környezetvédelmi célprogramok kifizetései vehetők igénybe.

3.3.1.2. Javasolt agrártámogatási rendszer

3.3.2. Pályázatok

A tervezési területre a természetvédelmi célkitűzések megvalósításával kapcsolatos pályázat nincs folyamatban, sem tervezési fázisban.

3.3.3. Egyéb

A tervezési területre nincs egyéb javaslat.

3.4. A terv egyeztetési folyamatának dokumentációja

3.4.1. Felhasznált kommunikációs eszközök

- egyeztető fórum megszervezése és lebonyolítása
- önkormányzati közzététel
- a fenntartási terv internetes felületen való megjelenítése
- érintettek levélben vagy e-mailben való megkeresése

3.4.2. A kommunikáció címzettjei

- Natura 2000 területtel érintett gazdálkodók
- Natura 2000 területtel érintett földhasználók, hasznosítók és kezelők
- érintett földrészletek tulajdonosai
- földbérlők
- területi államigazgatási szervek
- települési önkormányzatok
- társadalmi szervezetek
- helyi lakosság

A társadalmi egyeztetés szervezése, lebonyolítása:

A fenntartási tervre vonatkozó véleményeket és kéréseket 2016. május 27-ig várjuk az emission2@gmail.com email címre, vagy postai úton a következő címre: E-misszió Egyesület, 4400 Nyíregyháza, Szabolcs u. 6. A fenntartási terv egyeztető fóruma 2016. május 18-án, 14.00-16.00 óra között a Dégenfeld Művelődési Központ I. emeleti nagytermében (4561 Baktalórántháza,

Köztársaság tér 7.) kerül megtartásra. Honlapunkról a fenntartási terv jelen tervezete letölhető:
<http://www.e-misszio.hu/n2>

3.4.3. Egyeztetés hatósági és területi kezelő szervekkel

A fenntartási tervre vonatkozó véleményeket és kéréseket 2016. május 27-ig várjuk az emission2@gmail.com email címre, vagy postai úton a következő címre: E-misszió Egyesület, 4400 Nyíregyháza, Szabolcs u. 6. A fenntartási terv egyeztető fóruma 2016. május 18-án, 14.00-16.00 óra között a Dégenfeld Művelődési Központ I. emeleti nagytermében (4561 Baktalórántháza, Köztársaság tér 7.) kerül megtartásra. Honlapunkról a fenntartási terv jelen tervezete letölhető:
<http://www.e-misszio.hu/n2>